พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท

ของ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2502

ถึง

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2506

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้พิมพ์

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

นายเมืองเริง วสันตสิงห์

ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส

วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2506

พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท

ของ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม พ,ศ, 2502

ถึง

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ,ศ, 2506

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้พิมพ์

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

นายเมืองเริง วสันตสิงห์

ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส

วันที่ 20 มีนาคม พ,ศ, 2506

คำนำ

ในสมัยก่อนกุลบุตรกุลบุตรีย่อมได้รับฝึกฝนอบรมความรู้และนิสัยจิตใจกันในบ้านเป็นอันมาก ย่อมได้ผลที่เด็กเหล่านั้นสนิทสนมเข้าใจกันกับผู้ใหญ่ในครอบครัวของตน จนได้ทัศนะที่ผู้ใหญ่นิยมว่า เป็นแนวทางดำเนินชีวิตที่เหมาะสม นี่เองเป็นปัจจัยให้ได้สืบสายแห่งลักษณะของผู้มีสกุล เพราะคนเราเกิดมาเป็นผู้ดีมิใช่โดยกำเนิดหากโดยความอบรม ต่อมาเมื่อมีโรงเรียนแพร่หลายตลอดจนมีศึกษาบังคับขึ้น เด็กเช่นนี้ก็ไปโรงเรียน ซึ่งเป็นโอกาสให้ได้รับการฝึกสอนในทางพุทธิศึกษาดีขึ้นจริง แต่น้อยแห่งนักที่จะได้รับความอบรมในทางนิสัยได้เหมือนเรียนในบ้านของตน เพราะนักเรียนมากเหลือที่ครูจะอบรมเช่นนี้ได้เพียงพอ ซ้ำเมื่อเลิกเรียนครูก็ให้การบ้านมากมายจนเหลือมือเด็กที่ไม่ใช่ฉลาดปราดเปรื่องรุ่งโรจน์ ทางบ้านแม้จะเป็นห่วงที่จะอบรมนิสัยสักเพียงไร ก็ไม่สามารถจะหาเวลาของเด็กให้มาอบรมกันได้ทางนิสัย ทั้งครูทั้งนักเรียนที่เรียนในสมัยเช่นว่านี้ ต่างก็มีงานสอนและเรียนเหลือล้นจนกลายเป็นเครื่องจักรแห่งวิชาไป ไม่มีมานุษยธรรมได้อย่างที่ท่านอบรมกันในสกุลแต่ก่อน ๆ

บรรดาผู้ที่รู้จักคุ้นเคยกับนายเมืองเริงคงจะรับรองได้ว่านายเมืองเริงก็น่าจะได้รับความอบรมในครอบครัวดังเช่นว่าเท่าที่จะหาเวลาอบรมกันได้ จึงมีนิสัยและความเข้าใจในน้ำใจ

ของเพื่อนมนุษย์เป็นอย่างดี ทำให้เธอสามารถปกครองผู้ทำงานอยู่ในบังคับบัญชาได้ถนัด และไว้เนื้อวางตัวให้เป็นที่พอใจในสังคมทั่ว ๆ ไปพอสมควรแก่ฐานะ นับว่าเป็นผู้เกิดมาด้วยดี เมื่อเธอจากเราไปอย่างไม่มีวันจะได้พบกันอีกเช่นนี้ก็เป็นที่พึงเสียดาย

ในโอกาสที่จะได้พระราชทานเพลิงศพนายเมืองเริงนี้ เจ้าภาพได้เลือกพิมพ์พระราชดำรัสในรัชกาลปัจจุบันซึ่งพระราชทานไว้ในที่ต่าง ๆ อาทิการรับแขกเมือง ย่อมเป็นอนุสรณ์อันเหมาะสม เพราะผู้ล่วงลับไปได้รับราชการอยู่เป็นส่วนใหญ่ในสำนักราชเลขาธิการและเป็นเลขาธิการองคมนตรี เกี่ยวพันอยู่ในพระราชกรณียของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หากมีทางใดที่นายเมืองเริงจะทราบได้ว่า เจ้าภาพได้เลือกเรื่องเช่นนี้พิมพ์ขึ้น นายเมืองเริงน่าจะพอใจไม่น้อย ฉะนั้นการกุศลวิทยาทานอันนี้ควรสรรเสริญได้ว่าเหมาะด้วยประการทั้งปวง

วันที่ ๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๖

[signature]

กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

บ้านเลขที่ ๙๒/๑๗ ถนนหลานหลวง

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๖

เรียน ท่านรองราชเลขาธิการ

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ในการศพนายเมืองเริง วสันตสิงห์ สามีดิฉันนั้น ดิฉันพร้อมด้วยบุตรธิดา และวงศ์ญาติทั้งหลาย มีความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้า ฯ หาที่สุดมิได้

ในโอกาสการพระราชทานเพลิงศพนายเมืองเริง วสันตสิงห์ ซึ่งจะได้กำหนดในราวปลายเดือน มีนาคม ศกนี้ ดิฉันมีความประสงค์จะพิมพ์หนังสือเป็นที่ระลึกในงานนี้สักหนึ่งเล่ม และใคร่จะพิมพ์พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลปัจจุบันซึ่งพระราชทานในงานต่าง ๆ เพื่อนำลงในหนังสือที่จะพิมพ์นี้

ขอได้โปรดนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา เพื่อขอรับพระราชทานพระบรมราชานุญาต การจะควรประการใดสุดแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ปานตา วสันตสิงห์

(หม่อมหลวงปานตา วสันตสิงห์)

ที่ ๗๒๖/๒๕๐๖ สำนักราชเลขาธิการ

๑ มีนาคม ๒๕๐๖

เรื่อง พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้พิมพ์พระบรมราโชวาท และพระราชดำรัส

เรียน หม่อมหลวงปานตา วสันตสิงห์

อ้างถึง หนังสือลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖

ตามที่ท่านขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเชิญพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ซึ่งพระราชทานในโอกาสงานต่าง ๆ เพื่อพิมพ์เป็นหนังสือที่ระลึก สำหรับชำร่วย ในงานพระราชทานเพลิงศพนายเมืองเริง วสันตสิงห์ นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว พระราชทานพระบรมราชานุญาต.

จำนงราชกิจ

(นายจำนงราชกิจ)

รองราชเลขาธิการ

รักษาราชการแทนราชเลขาธิการ

กองการในพระองค์

นายเมืองเริง วสันตสิงห์

ท.ม., ต.จ.ว., ต.ช.

ประวัติ

นายเมืองเริง วสันตสิงห์ เป็นบุตรคนที่ ๔ ของพระยาเพ็ชรพิไสยศรีสวัสดิ์ (แม้น วสันตสิงห์) และคุณหญิง เรียบ เพ็ชรพิไสยศรีสวัสดิ์ เกิดที่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๓

"เมืองเริง" เป็นนามที่สมเด็จพระศรีพัชรินทรา พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ ในโอกาสเมื่อพระองค์เสด็จประพาสจังหวัดนครสวรรค์ เนื่องในงานสมโภชพระเศวตวชิรพาหช้างเผือกคู่พระบารมี พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระยาเพ็ชรพิไสยศรีสวัสดิ์คล้องได้ในขณะที่ดำรงตำแหน่งปลัดมณฑลนครสวรรค์

นายเมืองเริง วสันตสิงห์ ได้เข้าศึกษาในโรงเรียนมัธยมวัดเทพศิรินทร์ ตั้งแต่ต้นจนกระทั่งสำเร็จชั้นมัธยมบริบูรณ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ แล้วจึงเข้าศึกษาวิชากฎหมายและเริ่มเข้ารับราชการในกรมโยธาเทศบาล เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๔ นายเมืองเริงได้เข้าประจำการตามพระราชบัญญัติการเกณฑ์ทหารโดยสมัครเป็นตำรวจ จนถึงเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๗๕ จึงกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม ใน พ.ศ. ๒๔๗๙ ย้ายมาเป็นปลัดอำเภอป้อมปราบ ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๑ ได้ไปรับราชการในสำนัก

ราชเลขานุการในพระองค์ ในตำแหน่งเลขานุการของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา ประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

การที่นายเมืองเริงได้เข้ามารับตำแหน่งนี้ ก็เนื่องจากที่ได้ทรงเห็นอุปนิสัยดี และเป็นผู้ที่ไม่เพียงแต่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ยังมีความรู้ และสนใจทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเป็นอย่างมาก จึงได้ทรงชวนให้มารับราชการด้วย นายเมืองเริงได้รับราชการในสำนักราชเลขานุการได้เลื่อนตำแหน่งหน้าที่เป็นลำดับตลอดมาดังนี้

พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณ และยังคงเป็นเลขานุการประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์อีกตำแหน่งหนึ่ง

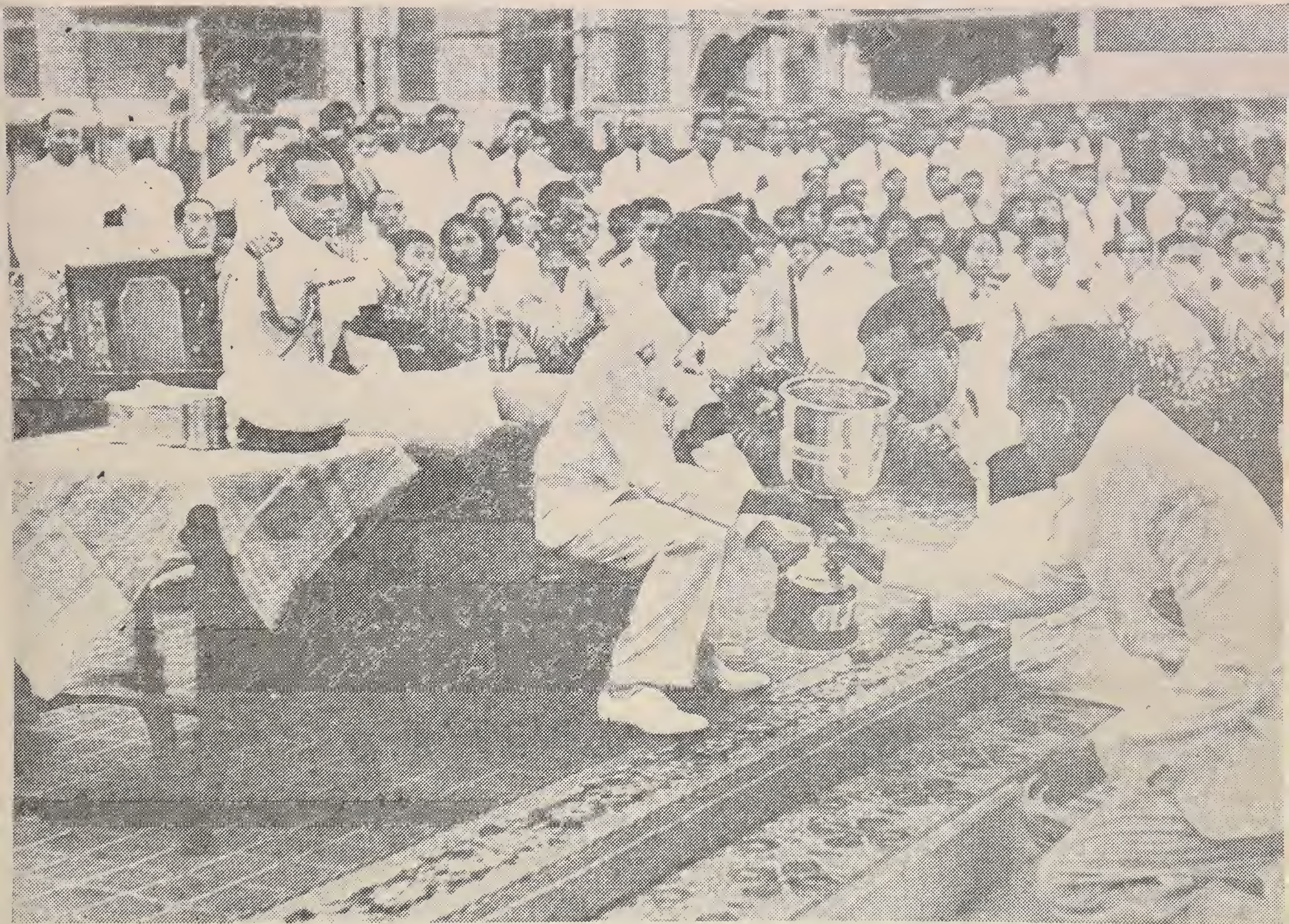
พ.ศ. ๒๔๙๒ เดือนมกราคม ได้เลื่อนขึ้นเป็นข้าราชการชั้นเอก ดำรงตำแหน่งราชบรรณารักษ์

พ.ศ. ๒๔๙๕ เดือนมกราคม ย้ายไปดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองกลาง และรักษาการหัวหน้ากองการต่างประเทศในสังกัดเดิม

พ.ศ. ๒๔๙๖ เดือนมกราคม ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองกลาง และรักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการคณะองคมนตรี

พ.ศ. ๒๔๙๙ เดือนพฤศจิกายน ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองกลางตามเดิม และรักษาราชการในตำแหน่งเลขาธิการคณะองคมนตรี

พ.ศ. ๒๕๐๑ เดือนกุมภาพันธ์ ได้เลื่อนขั้นขึ้นเป็นชั้นพิเศษ และได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะองคมนตรี

รับพระราชทานถ้วยรางวัลชนะเลิศจากพระราชหัตถ์
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๘ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑

นายเมืองเริง วสันตสิงห์ กำลังถวายข้อราชการต่อสมเด็จพระราชชนนี
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในที่ประชุมองคมนตรี ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้ตามเสด็จพระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ไปราชการพิเศษในงานพระราชพิธีอภิเษกสมรสเจ้าชายวงศ์สว่างแห่งราชอาณาจักรลาว

นายเมืองเริงได้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะองคมนตรีตลอดมาจนถึงแก่กรรม

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่นายเมืองเริงได้รับพระราชทาน

๑๙ กันยายน ๒๔๘๔ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
๒๐ กันยายน ๒๔๘๕ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก
๑๔ มีนาคม ๒๔๘๙ รัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๘ ชั้น ๔
๔ ธันวาคม ๒๔๙๑ จตุรถาภรณ์มงกุฎไทย
๕ ธันวาคม ๒๔๙๓ จตุรถาภรณ์ช้างเผือก
พฤษภาคม ๒๔๙๓ เหรียญบรมราชาภิเศก รัชกาลที่ ๙
๕ ธันวาคม ๒๔๙๕ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
๖ ธันวาคม ๒๔๙๖ รัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๙ ชั้น ๓
๕ ธันวาคม ๒๔๙๗ เหรียญจักรพรรดิมาลา
๕ ธันวาคม ๒๔๙๙ ตริตาภรณ์ช้างเผือก
๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ดิตยจุลจอมเกล้าวิเศษ
๕ ธันวาคม ๒๕๐๐ ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ นายเมืองเริงได้ทำการสมรสกับหม่อมหลวงปานตา มาลากุล ธิดาท่านเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี และท่านผู้หญิงเสงี่ยม พระเสด็จสุเรนทราธิบดี มีบุตรธิดา ๕ คน คือ

๑. นางสาวกุณฑล วสันตสิงห์

๒. นางสาวจันทรวรรณ วสันตสิงห์

๓. นางสาววัชรีวรรณ วสันตสิงห์

๔. เด็กหญิงเริงฤดี วสันตสิงห์

๕. เด็กชายจุลสิงห์ วสันตสิงห์

ย่อมเป็นที่ทราบกันดีในบรรดาญาติมิตรและผู้ที่รู้จักว่า นายเมืองเริงเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียง ในระหว่างเยาว์วัยตั้งแต่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเป็นต้นมา นายเมืองเริงมีใจรักและเอาใจใส่ในกีฬาทุกประเภท และเนื่องจากเป็นผู้ที่มีพลานามัยสมบูรณ์มาแต่เยาว์ จึงเล่นได้ดีเป็นพิเศษ และได้ทำชื่อเสียงไว้ให้โรงเรียนเป็นอันมาก กีฬาที่นายเมืองเริงชอบมากที่สุดก็คือ ฟุตบอลกับเทนนิส สำหรับฟุตบอลนั้นนายเมืองเริงเริ่มใฝ่ใจฝึกฝนมาแต่เล็ก โดยที่เป็นผู้มีความสามารถ มีอัธยาศัยสุภาพและมีมารยาทดีในการเล่น จึงได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมทีมของโรงเรียนแข่งขันชิงโล่ห์กับโรงเรียนอื่นๆ เกือบตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน และแม้พ้นจากวัยศึกษามารับราชการแล้ว นายเมืองเริงก็ยังได้รับเกียรติเข้าร่วมในทีมชาติ เข้าแข่งขันกับทีมต่างชาติอีกด้วย ส่วนเทนนิส นายเมืองเริงได้เริ่มเล่นมาตั้งแต่อายุยังน้อยโดยมีท่านบิดาเป็นผู้หัดให้ นายเมืองเริงเคยพูดเสมอว่า เทนนิสลูกแรกที่ได้รับจากท่านบิดานั้น ถือว่าเป็นสิริมงคลแก่ตนอย่างยิ่ง และได้พยายามปรับปรุงและฝึกฝนตนเองในการเล่นเทนนิสตลอดมาด้วยใจรัก โดยมีหม่อมเจ้าไขแสงระพี

นายเมืองเริง วสันตสิงห์
ถ่ายร่วมกับครอบครัวเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๖

ระพีพัฒน์ ทรงเป็นผู้สนับสนุนจนสามารถเล่นได้ดียิ่ง และได้เข้าแข่งขันชิงถ้วยในนามของโรงเรียน ได้ชัยชนะและนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียนเสมอ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว นายเมืองเริงยังได้ครองตำแหน่งผู้ชนะเลิศแห่งประเทศไทย ทั้งชายเดี่ยวและชายคู่เสมอมา ในสมัยที่อยู่กับพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา พระองค์ท่านได้ทรงสนับสนุนกีฬาประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะกีฬาเทนนิส ได้ทรงสั่งหนังสือให้ศึกษา และทรงสร้างสนามเทนนิส มีหลังคาและฝาผนังพิเศษเพื่อฝึกซ้อมได้ทุกฤดูกาล การที่ได้เล่นอยู่เสมอนั้น ทำให้นายเมืองเริงมีความสามารถ จนได้ครองตำแหน่งชนะเลิศติดต่อกันมาเป็นเวลาหลายปี และยังได้เดินทางไปแข่งขันในต่างประเทศหลายครั้งอีกด้วย ในที่สุดนายเมืองเริงก็ได้รับเกียรติ โดยได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกลอนเทนนิสสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์และคงดำรงตำแหน่งนั้นต่อมาตราบเท่าอวสานกาลแห่งชีวิต

นอกจากนี้ นายเมืองเริงยังได้รับเลือกเป็นนายกและกรรมการของสมาคมอีกหลายแห่ง อาทิ เช่น นายกสมาคมเทเบิลเทนนิสแห่งประเทศไทย นายกสมาคมนักเรียนเก่าเทพศิรินทร์ เป็นต้น

นายเมืองเริงเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจสูง กล่าวคือตั้งมั่นอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และมีความกตัญญูกตเวทีเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ยังเป็นผู้มีอุปนิสัยสุภาพ เรียบร้อยอ่อนโยน เป็นผู้มีระเบียบ และมีอัธยาศัยโอบอ้อมอารี มีอารมณ์รื่นเริงสนุกสนาน ทั้งยังสนใจในการ

เล่นคนตรีอีกด้วย ฉะนั้น นายเมืองเริงจึงเป็นที่รักของบิดามารดาและบรรดาญาติพี่น้องทุกคน อนึ่ง ด้วยคุณลักษณะและอุปนิสัยดังกล่าว ทำให้ท่านผู้ใหญ่ ผู้บังคับบัญชาตลอดจนมิตรสหายและผู้ที่ได้คบหาสมาคมมีความนิยมรักใคร่และไว้วางใจโดยทั่วกัน

เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๐๕ เวลา ๑๐.๐๐ น. นายเมืองเริงได้เข้าแข่งขันเทนนิสประเภทชายเดี่ยวภาคกลางที่สโมสรสีลม ภายหลังที่ได้เล่นไปแล้ว ๒ เซทได้เป็นลมหมดสติลง และจากการตรวจของแพทย์ปรากฏว่าเป็นโรคหัวใจ จึงได้ไปรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ได้รับการรักษาพยาบาลเป็นอย่างดี จนอาการค่อยทุเลาขึ้นเป็นที่ยินดีและวางใจแก่ครอบครัวและญาติพี่น้อง ระหว่างการเจ็บไข้อยู่ที่โรงพยาบาลฯ นั้น นายเมืองเริงตั้งใจรักษาตัวและปรารภอยู่เสมอว่าอยากจะหายป่วยเพื่อจะได้กลับไปปฏิบัติราชการโดยเร็ว เมื่อได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พระยาอนุรักษ์ราชมณเฑียรเชิญกระเช้าดอกไม้มาพระราชทานเยี่ยม ก็ยิ่งทำให้นายเมืองเริงซาบซึ้งและปลาบปลื้มในพระมหากรุณาอย่างที่สุด จนรู้สึกว่าอาการป่วยจะหายและไปปฏิบัติราชการได้ในไม่ช้า แต่แล้วในตอนเช้าวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๐๖ นายเมืองเริงกลับมีอาการของโรคหัวใจกำเริบขึ้นโดยกระทันหันและถึงแก่กรรมด้วยความสงบ ซึ่งยังความเศร้าสลดอย่างยิ่งแก่ครอบครัวและบรรดาญาติมิตรสหายทั่วไป เฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมาคำนึงว่า นายเมืองเริงยังอยู่ในวัยที่สามารถรับราชการได้อีกนาน ฉะนั้น เมื่อมาถึง

ถ่ายเมื่องานสัตตมวาร
วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๖

แก่กรรมในเวลาอันรวดเร็ว และก่อนวัยอันสมควรเช่นนี้ ความเศร้าสลดอาลัยของผู้ที่อยู่ข้างหลังย่อมยังเกิดมีมากขึ้นเป็นทวีคูณ

นับตั้งแต่นายเมืองเริงไปรักษาตัว ณ โรงพยาบาลจนถึงแก่กรรมจนกระทั่งถึงพระราชทานเพลิงศพ นายเมืองเริงได้รับพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์โดยตลอด ทั้งนี้หากนายเมืองเริงทราบได้โดยญาณวิถีใดก็ดี ย่อมจะต้องยังเกิดความปลื้มปีติซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นอย่างยิ่ง ครอบครัวและญาติพี่น้องขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสน้อมเกล้าฯ สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

อนึ่ง ในฐานะที่นายเมืองเริงเป็นนักเรียนเก่าโรงเรียนเทพศิรินทร์ผู้เคยได้นำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียนเป็นอันมาก และได้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมนักเรียนเก่าเทพศิรินทร์ จนถึงแก่กรรม ในวันบรรจุศพนายเมืองเริง อาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ จึงได้มีไมตรีจิตจัดให้นักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์มาตั้งแถวและตามศพเพื่อเป็นเกียรติ นอกจากนี้บรรดามิตรสหายในนามของสมาคมและสโมสรต่าง ๆ ได้แสดงน้ำใจพร้อมกันบำเพ็ญกุศลอุทิศให้นายเมืองเริงต่อไปอีก ดังนี้คือ

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖ สมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนสวนกุหลาบ

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖ เพื่อนนักเรียนเทพศิรินทร์ รุ่น พ.ศ. ๒๔๗๐

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖ สโมสรสุลม

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖ สมาคมศิษย์เก่าเทพศิรินทร์

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖ ลอนเทนนิสสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ ร่วมกับสมาคมเทเบิลเทนนิสแห่งประเทศไทย

วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖ กองเรือบริการ

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖ ราชกรีฑาสโมสร

ขอกุศลบุญราศีที่ได้บำเพ็ญทั้งนี้ จงเป็นผลบันดาลประโยชน์สุขแด่นายเมืองเริง วสันตสิงห์ ตามควรแก่คติวิสัยในสัมปรายภพทุกประการ.

สารบาญ

หน้า

หน้า

หน้า

พระบรมราโชวาท

พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท

พระราชดำรัส

ในการเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียนของ
กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๒
๓ ธันวาคม ๒๕๐๒

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาประกอบพิธีเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียนในวันนี้ งานศิลปหัตถกรรมเป็นงานที่นักเรียนทั่วไปตั้งอกตั้งใจคอยด้วยความตื่นเต้น เพื่อจะได้ถือโอกาสแสดงฝีมือให้ผู้อื่นได้ชมผลงานของตน การประกอบกิจใด ๆ ก็ตาม ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ย่อมมีจุดหมายด้วยกันทั้งนั้น งานศิลปหัตถกรรมก็เป็นจุดหมายอันหนึ่งที่จะส่งเสริมให้เด็กมีความตั้งใจประกอบการงานตามความสามารถของตน ถ้างานที่ทำนั้นเป็นผลสำเร็จเรียบร้อยสมความตั้งใจด้วยแล้ว ก็จะยังเกิดความปีติภาคภูมิใจ การที่กระทรวงศึกษาธิการจัดงานศิลปหัตถกรรมขึ้นอีกในปีนี้ เชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนเป็นอันมาก

ได้เวลาแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรม ครั้งที่ ๒๒ ขอให้งานนี้จงดำเนินไปด้วยดี เกิดผลสมความมุ่งหมาย ขอให้ท่านทั้งหลายที่ได้ร่วมจัดงานนี้ จงมีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาส

วันขึ้นปีใหม่ ๒๕๐๔

ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย

ในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๐๔ นี้ ข้าพเจ้าขอส่งพรมายังท่านทั้งหลายโดยทั่วกัน

ข้าพเจ้าและพระราชินี พร้อมทั้งลูก ๆ ได้จากท่านทั้งหลายไปตั้งแต่กลางเดือนมิถุนายนที่แล้วมา เพื่อเดินทางไปเยือนต่างประเทศเป็นทางการ ในอเมริกาและยุโรป รวม ๑๔ ประเทศด้วยกัน ดังที่ข้าพเจ้าได้แจ้งให้ท่านทราบทั่วกัน เป็นระยะ ๆ ตลอดมาแล้ว บัดนี้การไปเยือนต่างประเทศดังกล่าวเป็นอันเสร็จสิ้นแล้ว ด้วยความเรียบร้อยทุกประการ การไปต่างประเทศครั้งนี้ อำนวยโอกาสให้เราได้เห็นชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศต่าง ๆ และได้เห็นขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศเหล่านั้นด้วย ข้าพเจ้าได้พยายามอย่างดีที่สุด ที่จะปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายไปกระทำในต่างประเทศคราวนี้ ทั้งได้ศึกษากิจการต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองของเราต่อไป และในการนี้ ก็มีความยินดีที่ท่านทั้งหลายได้ให้ความสนับสนุน เป็นกำลังใจแก่เราอยู่ตลอดมา และในไม่ช้าเราก็จะเดินทางกลับพระนครแล้ว

ตลอดเวลาที่เรามาอยู่ห่างไกลจากประเทศไทยนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกห่วงใยในกิจการบ้านเมืองอยู่เสมอ และระลึกถึงท่านทั้งหลายอยู่เป็นนิจ ในเรื่องการภายในของเรานั้น ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ท่านทั้งหลายมีความเป็นอยู่ด้วยความสงบสุข และทางรัฐบาลก็พยายามดำเนินการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติอย่างดีอยู่แล้วทุกด้าน และบัดนี้ด้วยความร่วมมือร่วมกำลังความคิดจากบรรดาข้าราชการที่เกี่ยวข้อง และผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ รัฐบาลได้วางแผนและโครงการ เพื่อพื้นฟูการเศรษฐกิจ และปรับปรุงการศึกษาของชาติขึ้นใหม่แล้ว ซึ่งจะเริ่มใช้ปฏิบัติกันในปีพุทธศักราช ๒๕๐๔ นี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าแผนและโครงการนี้จะมีประโยชน์ดีสำหรับบ้านเมือง แต่ข้อสำคัญก็อยู่ที่การปฏิบัติตามแผนและโครงการนั้น โดยพร้อมเพรียงกันทุกฝ่าย จึงจะเป็นผลแก่ประเทศชาติได้ หวังว่าท่านทั้งหลาย จะให้ความร่วมมือแก่ทางราชการในการนี้ต่อไป

อย่างไรก็ดี ในยามนี้ สถานการณ์ระหว่างประเทศกำลังปรวนแปรและตึงเครียดอยู่ทั่วทุกส่วนของโลก แม้แต่ทางประเทศเพื่อนบ้านของเราก็มีเหตุการณ์ที่น่าวิตกห่วงใยอยู่เป็นอันมาก และเหตุการณ์เหล่านี้ย่อมกระทบกระเทือนความเป็นอยู่โดยปกติสุขของประเทศเรา และอาจเป็นภัยแก่เราได้ด้วย ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงขอให้ท่านทั้งหลาย ได้ร่วมกันตั้งอยู่ในความสงบเพื่อสันติสุขของประเทศชาติและของท่านทุกคนด้วย

ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๐๔ นี้ ข้าพเจ้าขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย จงคุ้มครองรักษาท่านทั้งหลายให้มีความเจริญสุขทั่วกัน และขอให้ท่านทั้งหลายประกอบการทำมาหากินและปฏิบัติกิจการในหน้าที่ของท่าน ด้วยสุจริตและสามัคคีธรรม เพื่อความรุ่งเรืองของบ้านเมืองสืบไป.

พระราชดำรัส

ในพระราชพิธีสมโภชโอกาสเสด็จนิวัตพระนคร
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

๑๙ มกราคม ๒๕๐๔

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความชื่นชมในไมตรีของทุก ๆ ท่าน ที่ได้มาชุมนุมกันให้พรแก่เราอีก ในโอกาสนี้ ขอขอบพระทัยและขอบใจทุก ๆ ฝ่าย ในคำอำนวยพรที่กล่าวมา

เรามีความยินดียิ่งนัก ที่ได้เห็นแต่ละท่านสุขสบายดีทั่วกัน และกิจการของชาติบ้านเมืองก็ได้ดำเนินมาโดยเรียบร้อย ขอขอบใจบรรดาข้าราชการทุกฝ่าย ที่ได้ช่วยกันปฏิบัติงานของชาติระหว่างที่เรามิได้อยู่นี้มาด้วยดี จนเป็นผลดังประจักษ์อยู่นี้

การไปเยือนสหรัฐอเมริกา และประเทศต่าง ๆ ในยุโรปของเราครั้งนี้ แม้จะยังความเหน็ดเหนื่อยให้บ้าง เพราะเป็นการเยือนมากมายหลายประเทศติด ๆ กันไป ก็ได้สำเร็จลุล่วงไปแล้วด้วยดี โดยอาศัยความร่วมมือการตระเตรียมการทางฝ่ายรัฐบาล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และด้วยความสนับสนุนของประชาชนชาวไทย อันเป็นกำลังใจแก่เราอย่างสำคัญ ทั้งนี้ย่อมจะเป็นผลดีช่วยกระชับสัมพันธไมตรี ส่งเสริม

ความสนิทสนม และความเข้าใจอันดีกับประเทศต่าง ๆ เหล่านั้น ทั้งในส่วนราชการและประชาชนของแต่ละฝ่ายยิ่งขึ้น ผลที่ได้จากการเยือนต่างประเทศของเราครั้งนี้ ควรจะได้ช่วยกันรักษาไว้ และส่งเสริมให้ยังเกิดประโยชน์โดยสมบูรณ์แก่ประเทศชาติของเราต่อไปด้วย

ในโอกาสนี้ ขอคุณพระรัตนตรัยจงดลบันดาลให้ทุก ๆ ท่าน ได้มีความเจริญ และสุขสวัสดีทั่วกัน.

พระราชดำรัส

เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินออกให้ประชาชนเฝ้า ฯ

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔

เมื่อวานนี้ เมื่อเข้ามาสู่พระนคร ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความตื้นตันใจยิ่งนัก ที่ได้รับการต้อนรับจากท่านทั้งหลาย อย่างดียิ่งมาตลอดทาง ครั้นมาวันนี้ ท่านทั้งหลายยังได้มาชุมนุมกันอย่างพร้อมเพรียงแสดงความยินดีและให้พรแก่เรา ณ ที่นี้อีก ก็ยิ่งมีความขอบใจในไมตรีทั้งนี้เป็นพ้นประมาณ

ในระหว่างที่ได้จากท่านไปนั้น เราเองก็มีความห่วงใยในท่านทั้งหลายอยู่ไม่น้อย คราวใดที่ได้ทราบข่าวเหตุการณ์ อันผันผวนอยู่ใกล้เคียงประเทศไทย ก็ให้มีความกังวลใจถึงผลกระทบกระเทือน ซึ่งอาจจะมีขึ้นต่อความสงบสุขของท่านทั้งหลาย ครั้นได้ทราบว่า บ้านเมืองของเรายังคงดำรงอยู่ในปรกติสุข ก็ค่อยคลายกังวล

การเยือนนานาประเทศ ในอเมริกาและยุโรปเป็นทางราชการครั้งนี้ บรรดาประเทศต่าง ๆ ที่เราไปเยือน ต่างได้แสดงไมตรีให้การต้อนรับและความสะดวกแก่เราเป็นอย่างดี เหมาะสมแก่เกียรติของประเทศไทยทุกประการ ภารกิจในการเยี่ยมเยียนประเทศเหล่านี้ นับว่าได้ลุล่วงไปแล้วด้วยดี ทั้งนี้ก็โดยอาศัยความสนับสนุนจากท่านทั้งหลาย

เป็นกำลังใจแก่เราอยู่ด้วย ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า ภารกิจที่ได้พยายามปฏิบัติคราวนี้ จะมีผลช่วยส่งเสริมสัมพันธภาพ ความสนิทสนม และความเข้าใจอันดี ระหว่างนานาชาติเหล่านั้นกับประชาชาติไทย

ข้อสังเกตที่ประทับใจข้าพเจ้า ในระหว่างที่อยู่ในประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ ข้อหนึ่งนั้นก็คือ ประเทศไหนประชาชนพลเมืองมีความสามัคคีกลมเกลียวกันดี มีระเบียบวินัยดี ประเทศนั้นก็เจริญและอยู่ในฐานะดี ยิ่งมีความสมัครสมานกลมเกลียวกันมากก็ยิ่งเจริญมาก จึงเห็นได้ว่า ความสามัคคีกลมเกลียวกันในระหว่างคนในชาติ และความเข้าใจรักษาระเบียบวินัยนี่แหละ ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่ง ที่จะช่วยนำประเทศชาติสู่ความวัฒนาถาวร ข้าพเจ้าใคร่ขอฝากข้อคิดนี้ไว้แก่ท่านทั้งหลายด้วย

ในโอกาสนี้ ขอขอบใจในคำอำนวยพร และความปรารถนาดีที่แสดงแก่เราและขอสนองพรให้ท่านทั้งหลายแต่ละคน มีความเจริญด้วยจตุรพิธพรทั่วกัน.

พระราชดำรัส

ในพิธีตรวจพลสวนสนาม
เนื่องในการเสด็จพระราชดำเนินกลับจากการเยือน
สหรัฐอเมริกา และประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป
๒๑ มกราคม ๒๕๐๔

ทหารทั้งหลาย

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดีมาก ที่ได้มาร่วมในการตรวจพลสวนสนาม ซึ่งกองทัพทั้ง ๓ ได้จัดให้มีขึ้น เพื่อต้อนรับเราในโอกาสที่ได้กลับคืนสู่พระนคร โดยเฉพาะเมื่อท่านทั้งหลายต่างก็เหน็ดเหนื่อยกันอยู่มาก ทั้งในการปฏิบัติหน้าที่ประจำของทหาร และในการให้บริการพิเศษต่างๆ แก่เรา นับตั้งแต่วาระที่เราได้เข้าสู่พระราชอาณาจักรมานี้แล้ว ยังได้แสดงน้ำใจอันดีแก่เราในวันนี้อีกฉะนี้ ความปีติปราโมทย์ของเราเองที่ได้มาอยู่ในท่ามกลางท่านทั้งหลาย ก็ยิ่งเพิ่มพูนขึ้นสุดจะประมาณ ขอขอบใจในความห่วงใย ความปรารถนาดี ตลอดจนคำอำนวยพรที่ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้แสดงแก่เราในนามของท่านทั้งหลาย

ในการที่ได้ไปเยือนต่างประเทศครั้งนี้ ข้าพเจ้าก็ได้มีโอกาสชมกิจการทหารในประเทศที่ผ่านไปนั้นด้วยบ้าง เท่าที่ได้ติดต่อสังสรรค์กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารเขามาแล้ว ก็มีความเห็นว่า การพูดจากันเข้าใจง่าย

และสะดวก เพราะความจำเป็นต้องการของการทหาร หรือวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ทางด้านทหารก็ตรงกันอยู่แล้ว และเท่าที่เกี่ยวกับกิจการทหารนี้ ดูเขาตั้งใจแสดงความเอื้อเฟื้อแก่เราอยู่เสมอ การที่ได้กลับมาเห็นความเข้มแข็ง และเป็นปึกแผ่นของกองทัพของเราอีกด้วยนี้ ก็ยิ่งมีความชื่นใจ ข้อที่ข้าพเจ้าพอใจเป็นพิเศษยิ่ง ก็ที่ทราบว่าท่านทั้งหลายต่างได้ตระหนักในความผันผวนของเหตุการณ์ที่เป็นอยู่ทุกทิศทาง และที่ได้รับคำยืนยันว่า พร้อมจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละเป็นชาติพลีทุกเมื่อ ความรู้เท่าถึงการ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของทหาร พร้อมที่จะเสียสละแม้แต่ชีวิตเพื่อเป็นชาติพลีนี้แหละ จะช่วยให้กองทัพของเราแกร่งกล้าเป็นที่เกรงขามแก่หมู่อมิตรที่อาจจะมีมา

ขอขอบใจท่านทั้งหลายอีกครั้งหนึ่ง ในความปรารถนาดี และความเห็นอกเห็นใจที่แสดงแก่เรา และขอคุณพระรัตนตรัยได้คุ้มครองบรรดาเหล่าทหาร ดลบันดาลให้แต่ละคนมีความสุข ปราศจากโรคและภัย ได้เป็นกำลังช่วยปกป้องรักษาประเทศชาติต่อไปเทอญ.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานวันกาชาด

๒๗ มกราคม ๒๕๐๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วม ในพิธีเปิดงานกาชาด ในท่ามกลางกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของสภากาชาดทุกฝ่าย พร้อมทั้งบรรดาท่านผู้มีใจบุญซึ่งมาชุมนุมในงานวันนี้

ตามที่อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาด ได้รายงานกิจการ ที่สภากาชาดไทยได้ปฏิบัติมาในรอบขวบปีที่แล้ว เห็นได้ว่า ได้ดำเนินงานและขยายกิจการ ในการบำบัดโรคภัย และอำนวยการสงเคราะห์แก่ประชาชน ทั้งภายในและภายนอกประเทศออกไปอย่างกว้างขวางได้ผลดีเป็นที่พอใจ ความสำเร็จที่บังเกิดขึ้นนี้ ก็ด้วยความร่วมมือของบรรดาเจ้าหน้าที่สภากาชาดทุกฝ่าย ได้เอาใจใส่ปฏิบัติงานของตนมาเป็นอย่างดี และประการสำคัญอีกประการหนึ่ง ก็คือ ด้วยการสนับสนุนของชาวไทยและชาวต่างประเทศ ผู้ใฝ่ใจในการกุศลร่วมกันบริจาคทรัพย์และวัสดุเกื้อกูลอยู่เสมอ ซึ่งข้าพเจ้าขอขอบใจและอนุโมทนาโดยทั่วกัน

การมีมนุษยธรรมช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ไม่เลือกว่าจะเป็นชาติใดภาษาใด ให้รอดพ้นจากภยันตรายและความทุกข์ทรมานจากโรคภัย

ต่าง ๆ นั้น เป็นกุศลอันเลิศล้ำ สภากาชาดไทยก็ได้ปฏิบัติตามคุณธรรมข้อนี้ตลอดมา ซึ่งเป็นสิ่งที่พวกเราชาวไทยควรจะได้ภูมิใจด้วยเป็นอย่างยิ่ง

บัดนี้ ข้าพเจ้าจะได้เปิดงาน ขอให้งานกาชาดซึ่งได้จัดขึ้นนี้ จงเป็นผลส่งเสริมกิจการอันเป็นกุศลของสภากาชาดไทยทุกประการ ขอความสุขสวัสดีจงมีแก่ทุก ๆ ท่านทั่วกัน.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานสัปดาห์แห่งศิลปและวรรณคดีนานาชาติ

๓๐ มีนาคม ๒๕๐๔

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ คณะกรรมการจัดงาน และผู้แทนรัฐบาลต่าง ๆ ที่ร่วมในการจัดงาน

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้ทราบว่า ท่านทั้งหลายได้ร่วมกันจัดให้มีงานนี้ขึ้น เพื่อสร้างเสริมสัมพันธภาพอันดีต่อกันในระหว่างชาติต่าง ๆ ตามหลักการและข้อมติสำคัญขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ในสมัยโบราณประชาชนของแต่ละประเทศแต่ละชาติ ซึ่งอยู่ห่างไกลกัน มีการไปมาหาสู่ ค้าขาย แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกันไม่มากนัก เนื่องจากการคมนาคมยังไม่เจริญ ประชาชนแต่ละประเทศจึงไม่มีความคุ้นเคย และไม่มีความเข้าใจในวัฒนธรรม ขนบประเพณี ศิลปวิทยา และความเป็นอยู่ซึ่งกันและกัน แต่ในปัจจุบันนี้ การคมนาคมสะดวกขึ้นเป็นอันมาก ประชาชนแต่ละชาติเดินทางไปมาหาสู่กันได้รวดเร็ว มีการค้าขายและมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างใกล้ชิดทุกด้าน จึงจำเป็นที่ประชาชนของแต่ละชาติจะได้ศึกษาเพื่อทราบวัฒนธรรม ศิลป และวรรณคดีของตนเองและของชาติอื่น เพื่อเป็นรากฐานแห่งความเข้าใจอันดีต่อกัน และจะได้อยู่ร่วมกันในโลก

โดยสันติสุข การจัดงานนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อกระชับสัมพันธไมตรี และความเข้าใจอันดี ในระหว่างประชาชนชาติต่าง ๆ สมควรที่จะได้รับการส่งเสริม

ข้าพเจ้าจะกระทำพิธีเปิดงาน ขออวยพรให้งานนี้จงดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยได้ผลสมความมุ่งหมาย และขอให้ผู้ร่วมงานทุกท่านจงประสบแต่ความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระราชดำรัส

ในพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกวิจัยทางประสาทวิทยา และเปิดอาคารสร้างใหม่ ณ โรงพยาบาลประสาท พญาไท

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๐๔

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกวิจัยทางประสาทวิทยาและเปิดตึกศาลาบำบัด ตึกศัลยกรรมประสาท และตึกคนไข้หญิงของโรงพยาบาลประสาทพญาไท ในวันนี้

ในปัจจุบันนี้วิทยาการทางประสาทวิทยา ได้ก้าวหน้าไปเป็นอันมาก ได้มีการศึกษาในด้านระบบประสาทและการเจ็บป่วยในด้านนี้ ซึ่งอาจเกิดจากการอักเสบ เนื้องอกและหลอดโลหิตสมองพิการ เป็นต้น ถึงแม้ผู้ป่วยเหล่านี้จะได้รับการรักษาพยาบาลเป็นอย่างดีอยู่แล้ว ก็ยังจำเป็นต้องมีการค้นคว้าหาสาเหตุอื่น ๆ เกี่ยวกับโรคนี้ เพื่อจะได้หาทางป้องกันเสียแต่ต้น ข้าพเจ้าสนับสนุนให้สร้างตึกวิจัยนี้ขึ้น เพื่อจะได้ศึกษาวิจัยโรคประสาทแต่ละชนิดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งจะได้ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความชำนาญเพิ่มขึ้นอีกด้วย ข้าพเจ้าขอขอบใจรัฐบาลที่ได้ให้ความสนับสนุนเป็นอันดี ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลที่ได้บากบั่นช่วยกันเริ่มงานวิจัยทางประสาทวิทยานี้ขึ้น และขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของบรรดาท่านที่ร่วมบริจาคเงินสมทบช่วยเหลือกิจการของโรงพยาบาลนี้โดยทั่วกัน

บัดนี้ ข้าพเจ้าจะได้ทำพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกวิจัยทางประสาทวิทยา และเปิดอาคารต่าง ๆ ของโรงพยาบาล เพื่ออำนวยประโยชน์แก่ประชาชนผู้เจ็บไข้ทางโรคประสาทสืบไปชั่วกาลนาน.

พระราชดำรัส

ในการเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน

ของกระทรวงศึกษาธิการประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๔

๑ ธันวาคม ๒๕๐๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาประกอบพิธีเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียนประจำปีนี้

การที่ท่านทั้งหลายช่วยกันจัดงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนของชาติมีความสามารถในการใช้ฝีมือ หรือที่เรียกว่า หัตถศึกษา นั้น เป็นการสมควรยิ่ง เพราะเท่ากับได้ช่วยให้นักเรียนใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ย่อมจะทำให้มีความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนได้ประดิษฐ์ขึ้น และได้นำมาแสดงไว้ในงานนี้ ซึ่งจะชวนให้เป็นผู้ที่รักการฝีมือมากขึ้น การประกอบกิจใด ๆ ทุกคนก็ปรารถนาให้กิจที่ปฏิบัตินั้นได้รับความสำเร็จดีที่สุดที่จะดีได้ งานศิลปหัตถกรรมก็เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยหัดให้เด็กมีความตั้งใจประกอบงานของตนด้วยความสามารถ ถ้างานที่ได้ทำขึ้นนั้นเป็นผลสมความตั้งใจ ก็ย่อมจะเป็นประโยชน์แก่ตัวเองที่จะประกอบการงานต่อไปในภายหน้า ฉะนั้น ที่กระทรวงศึกษาธิการได้เอาใจใส่ในเรื่องนี้ จนได้จัดขยายกิจการเกี่ยวกับ

การแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียนให้กว้างขวางมาเป็นลำดับ จึงเป็นที่น่าสรรเสริญอย่างยิ่ง

บัดนี้ ข้าพเจ้าขอเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน ขออวยพรให้บรรดาครูและนักเรียน ตลอดทั้งเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่ช่วยกันจัดงานนี้ จงมีความสุขความเจริญทั่วกัน ขอให้งานนี้จงดำเนินลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย เป็นผลสมความมุ่งหมายทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในการเสด็จพระราชดำเนินเปิดพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

เจ้าสามพระยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๔

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาเปิดพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ในวันนี้

โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และโบราณสถานทั้งหลายนั้น ล้วนเป็นของมีคุณค่าและจำเป็นแก่การศึกษาค้นคว้า ในทางประวัติศาสตร์ ศิลปและโบราณคดี เป็นเครื่องแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติไทยที่มีมาแต่อดีตกาล สมควรจะสงวนรักษาให้คงทนถาวร เป็นสมบัติส่วนรวมของชาติไว้ตลอดกาล โดยเฉพาะโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ควรจะได้มีพิพิธภัณฑสถานเก็บรักษาและตั้งแสดง ให้นักศึกษาและประชาชนได้ชมและศึกษาหาความรู้ให้มาก และทั่วถึงยิ่งกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

ข้าพเจ้าได้คิดมานานแล้วว่า โบราณวัตถุและศิลปวัตถุของท้องถิ่นใด ก็ควรจะเก็บรักษาและตั้งแสดงไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติของจังหวัดนั้น ๆ ข้าพเจ้าพอใจที่กระทรวงศึกษาธิการและกรมศิลปากรที่เห็นพ้องด้วย และทำได้สำเร็จเป็นแห่งแรกที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยานี้ กรุงศรีอยุธยาเคยเป็นราชธานีอันรุ่งเรืองอยู่ถึง ๔๑๗ ปี มีโบราณสถาน โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ อันควรแก่การสนใจศึกษามากมาย ถ้าเรา

พิจารณาตามความเจริญรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยา ที่เคยมีมาแต่อดีตแล้ว จะเห็นกันได้ว่า พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเท่าที่มีอยู่นี้ คงจะน้อยไปเสียอีก ที่จะเก็บรวบรวมและตั้งแสดงโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ที่พบในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มีผู้กล่าวกันว่า ขณะนี้ได้มีผู้สนใจและหาซื้อโบราณวัตถุและศิลปวัตถุส่งออกไปต่างประเทศกันมาก ถ้าต่อไปภายหน้าเราจะต้องไปศึกษาหรือชมโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุของไทยเราเองในต่างประเทศ ก็คงจะเป็นเรื่องที่น่าเศร้าและน่าอับอายมาก เราจึงควรจะขวนขวายและช่วยกันหาทางรวบรวมโบราณวัตถุและศิลปวัตถุของเรา แล้วจัดสร้างพิพิธภัณฑสถานเก็บรักษาไว้ จะเป็นการดีที่สุด จริงอยู่ งานดังกล่าวนี้จะต้องใช้เวลาและเงินมาก แต่ก็เชื่อว่า ถ้าทุก ๆ ฝ่ายได้ร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจังแล้ว ก็คงจะสำเร็จลุล่วงไปได้

บัดนี้ได้เวลาแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ขอให้พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ จงสถิตสถาพร อำนวยประโยชน์ในด้านการศึกษาประวัติศาสตร์ ศิลปและโบราณคดีแก่นักศึกษาและประชาชนโดยกว้างขวาง และหวังว่าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยานี้ จะเป็นสมบัติอันควรภาคภูมิใจ ของชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและคนไทยทั่วไป ตลอดกาลนาน.

กระแสพระราชดำรัส

พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๐๕

ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย

ในโอกาสขึ้นปีพุทธศักราช ๒๕๐๕ นี้ ข้าพเจ้ามีความยินดีขออวยพรปีใหม่แก่ท่านทั้งปวง อีกวาระหนึ่ง

ก่อนอื่นขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้แสดงน้ำใจอันอารีแก่เราตลอดมา ในประการสำคัญ ได้พร้อมกันให้การต้อนรับแก่เราอย่างดียิ่ง เมื่อเราเดินทางกลับคืนพระนครในต้นปีที่กำลังสุดสิ้นลงนี้ ต่อมายังได้ให้ความร่วมมือช่วยและเป็นกำลังใจแก่เรา ในการต้อนรับแขกเมืองต่างประเทศ คือ ท่านประธานาธิบดีแห่งอินโดนีเซีย และท่านประธานาธิบดีแห่งอาร์เยนตินา ซึ่งได้มาเยือนประเทศไทยในขวบปี จนเป็นผลให้การต้อนรับได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เป็นทางเพิ่มพูนสัมพันธไมตรีกับมิตรประเทศที่เกี่ยวข้อง และในวาระวันเกิดของข้าพเจ้าที่ผ่านมา ก็ยังพร้อมเพรียงกันให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษด้วยอีก ความมีแก่ใจของท่านทั้งหลายนี้ เป็นที่ชื่นชมแก่ข้าพเจ้านัก จึงขอถือโอกาสขอบใจอีกครั้งหนึ่ง และขอแสดงความหวังด้วยว่า ในการที่สมเด็จพระเจ้ากรุงเดนมาร์กและพระราชินี จะเสด็จมาเยือนประเทศไทยในเร็ววันข้างหน้านี้ ท่านทั้งหลายก็จะให้ความร่วมมือร่วมใจช่วยกันถวายการต้อนรับ

โดยพร้อมเพรียงเช่นกัน เพื่อให้ทรงประจักษ์แจ้งในน้ำใจของประชาชนชาวไทยฝ่ายเจ้าของบ้าน

สถานการณ์ภายในของชาติบ้านเมืองนั้น โดยทั่วไปก็กล่าวได้ว่าได้ผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ในขวบปีมาแล้ว แม้จะมีอุทกภัย อัคคีภัยในท้องที่บางแห่ง ก่อความเสียหายและความทุกข์ยากขึ้นบ้าง แต่ภัยเหล่านี้ก็ย่อมได้รับการควบคุมให้อยู่ในขอบเขต และบรรเทาลง ถ้าท่านทั้งหลายและเจ้าหน้าที่ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะได้ร่วมแรงร่วมใจช่วยกันระมัดระวังป้องกันให้มาก อนึ่ง ทางรัฐบาลก็พยายามดำเนินการเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยและความสมบูรณ์พูนสุขของประเทศชาติ และลงมือปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ เพื่อการนี้อยู่แล้ว ถ้าท่านทั้งหลายให้ความร่วมมือในการนี้แก่ทางราชการด้วย ก็จะช่วยให้งานเหล่านี้สำเร็จเป็นผลดีแก่ประเทศชาติ

แม้ว่าในขณะนี้ ประเทศต่าง ๆ กำลังพยายามที่จะทำความตกลงในข้อขัดแย้งระหว่างกัน ความตึงเครียดหาได้คลี่คลายลงไม่ กลับทวีขึ้นเป็นลำดับไป เฉพาะในด้านอาเซียอาคเนย์ เหตุการณ์ในอาณาเขตใกล้เคียงมีลักษณะทำให้น่าวิตก จะวางใจเสียไม่ได้ เราจำต้องใช้ความระมัดระวังสอดส่องอย่าให้เหตุการณ์ซึ่งเป็นภัยเช่นนั้น เข้ามาคุกคามประเทศเรา ภัยดังกล่าวนี้เป็นภัยที่ร้ายแรงน่ากลัว ถ้าปราศจากการตรวจตราเพ่งเล็งอย่างกวดขันแล้ว อาจแทรกซึมเข้ามาทีละเล็กละน้อยโดยไม่รู้ตัว คอยบ่อนทอนความสามัคคีกลมเกลียว และความเป็นปึกแผ่น

ของชาติ ปลุกปั่นทำลายความศรัทธาเชื่อถือในสิ่งที่เราทั้งหลายยึดมั่นที่ตกทอดมาแต่บรรพบุรุษของเรา และในกรณีเช่นนี้ ทุก ๆ คนอาจตกเป็นเป้าหมายในการมุ่งทำลายจากภัยนั้นได้ง่าย ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการหรืออาจกลายเป็นเครื่องมือทำลายตัวเราเอง และประเทศชาติที่รักของเราโดยไม่รู้ตัวก็ได้

ฉะนั้น จึงขอให้ท่านทั้งหลายจงช่วยกันรักษาความสามัคคี ตั้งอยู่ในความไม่ประมาทและร่วมกันตรวจตราระมัดระวัง อย่าให้เหตุร้ายใด ๆ เกิดขึ้นได้ เพื่อความปลอดภัยและวัฒนาถาวรของประเทศเรา

ในโอกาสขึ้นปีใหม่นี้ ข้าพเจ้าขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย ได้คุ้มครองท่านทั้งหลายให้พ้นจากโรคและภัยทั้งปวง และมีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานวันกาชาด

๔ มกราคม ๒๕๐๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีเปิดงานวันกาชาด ในวันนี้

ตามที่อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดได้รายงานถึงกิจการ ที่สภากาชาดไทยได้ปฏิบัติมาในปีที่แล้วว่า งานของกาชาดได้ขยายออกไปในต่างจังหวัดอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ ย่อมเป็นทางให้การดำเนินงานในการบำบัดโรคภัยไข้เจ็บ และการอำนวยสงเคราะห์แก่ประชาชนได้เป็นไปโดยทั่วถึงยิ่งขึ้น ผลงานที่ได้ประสบความสำเร็จมาถึงขั้นนี้ ทำให้ข้าพเจ้ามีความชื่นชมและพอใจยิ่งนัก ขออนุโมทนาในความร่วมมือปฏิบัติงานของมวลเจ้าหน้าที่สภากาชาดทุกฝ่าย ตลอดทั้งบรรดาท่านผู้มีใจบุญสละทรัพย์ เพื่อส่งเสริมงานขององค์การสาธารณกุศลนี้ ให้บรรลุผลดีเป็นลำดับมา

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงาน ขอให้งานกาชาดซึ่งได้จัดขึ้นนี้ดำเนินไปด้วยดี เป็นผลส่งเสริมวัตถุประสงค์ของสภากาชาดไทยทุกประการ ขอความสุขความเจริญ จงมีแก่ทุก ๆ ท่านที่มาชุมนุมในโอกาสนี้.

HIS MAJESTY'S ADDRESS OF WELCOME
TO
THEIR MAJESTIES THE KING AND QUEEN OF DENMARK
AT THE STATE BANQUET AT CHAKRI HALL
ON SATURDAY 13 TH JANUARY B.E. 2505 (1962)

Your Majesty,

In the name and on behalf of my people, I have the pleasure and the privilege of extending to Your Majesty and to Her Majesty the Queen a very warm and hearty welcome. Your Majesties can see for Yourselves the affection and respect which the Thai people have in Your regard since Your arrival in this country. The Queen and I, as well as my government, sincerely wish that Your stay in this country be a pleasant and enjoyable one.

We well remember our visit to Denmark. The reception accorded to us by the Danish people created an atmosphere of friendliness and cordiality, which prevailed throughout our visit. The kindness and graciousness bestowed upon us by Your Majesties and by the Members of the Royal Family are still vivid in our mind and we are deeply grateful.

The Danish and the Thai people have much in common. To them liberty and independence are essential to human existence. Their outlook upon life is tempered with justice and fair play. It is no wonder, therefore, that our countries have continually maintained very long and mutually satisfactory relations. Many Danish nationals have participated actively in our public service, such as in the organization of our naval defence and in the establishment of our gendarmerie. Thai naval officers and students

in various branches of study have found and still find in Denmark a very happy training ground for them. Furthermore, there also exists very useful co-operation between our nationals in different spheres of activities in archaeology and in divers commercial enterprises. And now through the efforts of your countrymen, a Thai-Danish Dairy Farm and Training Centre is ready for operation, and Your Majesty has very kindly signified Your pleasure to inaugurate it. In short, our relations have always been based on the principle of mutual co-operation, and we may well be proud of this. Although the world today is in a turmoil, and dark clouds are gathering everywhere, yet the light of our friendship still burns brightly and encouragingly. It demonstrates the possibility of avoiding conflict through mutual co-operation. If this principle is accepted and acted on by the other nations, there will be a lessening of the present world tension and an important contribution will be made in the cause of international peace and understanding.

The visit of Your Majesties has great significance for us. It is the first time that a reigning monarch from Europe has made a state visit to this country, and we are indeed gratified that the first visiting monarch should be Your Majesty. Our Royal Families have maintained very close contact, and have, in a certain measure, been instrumental in strengthening the bonds of friendship between our two countries. Your Majesty visited us for the first time about 30 years ago, as Crown Prince, and left a deep impression upon the Thai people. The exchange of visits culminating in Your presence here with her Majesty the Queen is the crowning success of years of friendly and cordial co-operation.

I now ask you all to raise your glasses and drink to the Health and Happiness of Their Majesties the King and Queen of Denmark and to the success and welfare of the Danish people.

His Majesty's Private Secretariat,
Grand Palace, Bangkok.

13th January B.E. 2505

HIS DANISH MAJESTY'S REPLY AT THE STATE BANQUET ON 13TH JANUARY 1962.

Your Majesty,

On behalf of the Queen and myself I want to thank You for the warm words of welcome which Your Majesty has addressed to us.

The friendly and truly magnificent reception which Your Majesties, the Royal Thai Government and the Thai people have extended to us, has deeply moved the Queen and myself. We shall never forget what we have experienced in the City of Bangkok during the past two days.

We regard this visit and our reception here as yet another manifestation of the bonds of friendship which over the years have united our two Houses as well as the Thai and the Danish peoples.

The celebration on the 21st of May 1958 of the centenary of the first Treaty of the Friendship, Trade and Navigation between our two countries was a demonstration of our deep appreciation of the close and long-standing relations between our two peoples which date even further back in history namely from the beginning of the 17th century.

During that long span of years our mutual relations have grown closer and closer. To-day they comprise practically every field of human endeavour, ranging from commercial and industrial enterprise, shipping and forestry to a wide variety of cultural exchanges. From the Royal Danish Navy I have personal experience of the close and friendly co-operation between our two navies.

The Danes who have gone to Thailand in past centuries and in modern times were invariably well received. They spoke – and speak – with affection and gratitude of the country which offered them opportunities for achievements which won the recognition of the Thai people and reflected credit on their old country.

Many people from Thailand have also gone to Denmark where they have always been and will always be most welcome. It is natural, therefore, that Thailand has become one of the countries outside Europe that we follow with the greatest interest.

The Danish people's feelings of friendship towards Thailand were further strengthened by Your Majesties' official visit to Denmark in September 1960. During these days the King and Queen of Thailand wrote their names indelibly in the hearts of all Danes.

Ever Since 1930, when I had the great pleasure to make my first visit in Your Majesties' beautiful country together with my brother and my cousins – a visit from which I cherish the most happy memories – I have been looking forward with great expectations to seeing Thailand again. During these two days of our present visit I have learned of the great achievements during those 30 years of the industrious Thai people, deeply rooted in an ancient cultural heritage, but in a process of rapid and fruitful development under Your Majesty's happy reign.

To me it is also a most gratifying experience to witness how the innate charm and hospitality of the Thai people have been preserved during those years of relentless activity by which Your Majesty's people have met with so much success the challenge of a modern world in transition.

It is my sincere hope that the relations between our two countries - based, as they are, on mutual respect and understanding which has grown into a true friendship - may not only be preserved but strengthened and widened in years to come, for the mutual benefit of our two countries and as a good example for other nations.

It is in this hope and with the expression of my sincere gratitude to Your Majesties, the Royal Thai Government and the Thai people that I raise my glass for the future happiness of Your Majesties, of the Royal Family and of the people of Thailand.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จังหวัดพิษณุโลก

๒๕ มกราคม ๒๕๐๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มีโอกาสมาร่วมในพิธีเปิดศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่ได้จัดสร้างขึ้นใหม่ในอาณาบริเวณซึ่งเป็นที่พระราชสมภพแห่งนี้

สมเด็จอดีตมหาราชพระองค์นี้ ได้ทรงบากบั่นกอบกู้เอกราชและสร้างความมั่นคงให้แก่ชาติของเรา ด้วยพระวิริยอุตสาหะอย่างยิ่ง ดังที่นายกรัฐมนตรีได้กล่าวมาแล้ว พระราชวีรกรรมของพระองค์เด่นชัดอยู่ในประวัติศาสตร์ ทรงมีพระคุณูปการแก่ชาติบ้านเมืองและพสกนิกรชาวไทยยิ่งนัก ฉะนั้น การที่ทางราชการได้ร่วมมือกับบรรดาพ่อค้าประชาชน จัดสร้างศาลของพระองค์ขึ้นใหม่แทนของเดิมให้เหมาะสมจึงสมควรอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นการแสดงความเพียรพยายามที่จะเทิดพระเกียรติทุกวิถีทางแล้ว ยังเป็นการแสดงกตัญญูกตเวทิตาธรรม อันควรแก่การสรรเสริญและอนุโมทนา

ในการกอบกู้เอกราชและเสริมสร้างความมั่นคงแก่ชาติบ้านเมืองเป็นลำดับมานั้น สมเด็จพระนเรศวรมหาราชและบรรพบุรุษของเราทั้งหลาย ต้องผ่าพ้นอุปสรรคนานาประการมาด้วยความเหนื่อยยากและความเสียสละแล้วเพียงไรก็ทราบกันอยู่แล้ว ฉะนั้น ควรที่เรา

ทั้งหลายจะพยายามช่วยกันรักษามรดกอันล้ำค่า ซึ่งได้ตกทอดมาถึงเราไว้ให้ดี อย่าให้สูญสลายไปได้

ได้เวลาแล้ว ข้าพเจ้าจะได้ประกอบพิธีเปิดศาล ขอให้ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราชนี้ จงสถิตสถาพรเป็นอนุสรณ์เฉลิมพระเกียรติ ณ เมืองนี้ในวรมหาราชพระองค์นั้นชั่วกาลนาน สมดังปณิธานที่ได้จัดสร้างขึ้นเทอญ.

พระราชดำรัส

เปิดงานฉลองสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างประเทศไทย
กับเยอรมัน ครบ ๑๐๐ ปี
ณ วิทยาลัยเทคนิค ไทย-เยอรมันบางซ่อน
๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมในงานแสดงสินค้าซึ่งได้จัดขึ้นในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปี นับแต่ได้มีสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างประเทศไทยกับเยอรมันฉบับแรก ในวันนี้

ถ้าหากเราจะนึกย้อนหลังขึ้นไป ก็จะเห็นว่ามิตรภาพระหว่างประชาชนชาวไทยและเยอรมันได้มีกันมาช้านานแล้ว และงานแสดงครั้งนี้ก็เป็นผลอันหนึ่งแห่งการร่วมมือร่วมงานกันด้วยดีของทั้งสองฝ่ายนั้น ข้าพเจ้ามีความพอใจที่ได้เห็นความร่วมมือในระหว่างพ่อค้าไทยกับเยอรมัน ตลอดจนการถ่ายทอดวิชาการเทคนิคต่าง ๆ ให้กัน การร่วมมือกันดังว่านี้ ย่อมส่งเสริมสัมพันธไมตรีและความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศทั้งสองให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ขออนุโมทนาด้วยที่ได้จัดงานนี้ขึ้น

ได้เวลาแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงาน ขอให้งานที่จัดขึ้นนี้ดำเนินไปด้วยดี มีผลสำเร็จในทางส่งเสริมมิตรภาพระหว่างประเทศ และประชากรทั้งสองฝ่ายให้สนิทสนมแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นสืบไป.

พระราชดำรัส

พิธีเปิดการประชุมการสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ
ครั้งที่ ๒

๒๖ มีนาคม ๒๕๐๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มีโอกาสมาเปิดการประชุมการสังคม-สงเคราะห์แห่งชาติ ครั้งที่ ๒ ของสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศ-ไทย ที่ได้มีขึ้นในวันนี้

"การสังคมสงเคราะห์" นั้น มีความหมายกว้างขวางมาก กินความถึงการดำเนินการทุกอย่างที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนมนุษย์ หรือกลุ่มชนที่รวมกันเป็นสังคม เป็นชาติ ผู้ไม่สามารถช่วยตัวเองได้ ให้มีความสุขทั้งทางกายและจิตใจ ให้ได้มีปัจจัยอันจำเป็นแก่การดำรงชีพ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และการบำบัดโรคภัยไข้เจ็บ ได้รับการศึกษาอบรมตามควร ตลอดจนความรู้ที่จะทำมาหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต เพื่อความเรียบร้อยและความเป็นปึกแผ่นของสังคม

เมื่องานสังคมสงเคราะห์ เป็นงานที่ดำเนินไปเพื่อความผาสุกของคนในชาติ และการทะนุบำรุงความเจริญแก่ชาติบ้านเมืองเช่นนี้ ฝ่ายรัฐหรือองค์การของรัฐโดยหน้าที่ จึงเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินงานเหล่านี้เป็นส่วนใหญ่อยู่แล้ว แต่โดยที่งานเหล่านี้เป็นงานที่กว้างขวางมาก ทั้งมีลักษณะเป็นการสาธารณกุศล เรียกร้องความศรัทธา และความเมตตา

ของเอกชนอยู่ด้วย จึงเป็นข้อที่น่าภาคภูมิใจที่ได้มีองค์การเอกชนต่าง ๆ ได้มาช่วยดำเนินงานด้วยในเรื่องนี้เป็นจำนวนมากหลาย ดังจะเห็นความพร้อมเพรียงกันได้ในที่ประชุมนี้

การที่ได้มีการประชุมครั้งนี้ขึ้น จะเป็นประโยชน์ได้มาก เพราะย่อมจะเป็นโอกาสอันดี ที่บรรดาผู้แทนองค์การต่าง ๆ ซึ่งดำเนินงานสังคมสงเคราะห์อยู่นั้น จะได้ปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกัน ได้ทำความเข้าใจประสานงานของแต่ละฝ่ายให้สอดคล้องไม่ก้าวก่ายกัน จะได้เป็นผลดีแก่งานที่ดำเนินนั้นยิ่งขึ้น นอกจากนี้องค์การที่เกี่ยวข้องยังจะได้มีโอกาสรับทราบดำริและนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาการท้องถิ่น ดังที่รัฐมนตรีมหาดไทยกล่าวมา เพื่อได้ให้ความร่วมมือในการนั้น

ข้าพเจ้ามีความชื่นชมในความพร้อมเพรียง และความร่วมมือของทุกฝ่ายที่แสดงในการดำเนินงานสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ และในการประชุมครั้งนี้

ได้เวลาแล้ว ขอเปิดการประชุม ขอให้การประชุมดำเนินไปด้วยดี มีผลสมตามจุดประสงค์ทุกประการ.

พระราชดำรัส

เนื่องในงานฉลอง ๗๒ ปี ศิริราช ณ ศิริราชพยาบาล

๔ พฤษภาคม ๒๕๐๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดีเป็นอันมาก ที่ได้มาร่วมในการเปิดงานฉลองศิริราช ในโอกาสที่สถาบันแห่งนี้ตั้งขึ้นครบ ๗๒ ปี

การที่กิจการของศิริราชพยาบาล ทั้งในด้านการรักษาพยาบาลและในด้านการศึกษาที่เกี่ยวกับการแพทย์และการสาธารณสุข ได้เจริญก้าวหน้าเป็นลำดับมาจนมีอายุครบ ๗๒ ปี นับเป็นอภิลักขิตกาลอันน่าชื่นชมยินดีเป็นอันมาก และที่ท่านทั้งหลายได้พร้อมใจกันจัดงานฉลองนี้ขึ้น เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ได้ทรงก่อตั้งโรงพยาบาลนี้ และเพื่อระลึกถึงพระคุณทูลกระหม่อมของข้าพเจ้า ที่ได้ทรงมีส่วนช่วยส่งเสริมปรับปรุงกิจการของสถาบันแห่งนี้ให้เจริญต่อมานั้นเป็นความดำริที่ชอบ ข้าพเจ้าขออนุโมทนาและขอขอบใจท่านทั้งหลายที่มีส่วนช่วยส่งเสริมความเจริญของกิจการนี้ ขออวยพรให้มีความสุขความเจริญทั่วกัน

บัดนี้ ข้าพเจ้าขอเปิดงาน ขอให้งานนี้จงดำเนินไปเป็นผลสำเร็จตามความมุ่งหมายทุกประการ.

พระราชดำรัส

พระราชทานในการอบรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน

ในเขตชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑๒ สิงหาคม ๒๕๐๕

กำนัน และผู้ใหญ่บ้านทั้งหลาย

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่กระทรวงมหาดไทยจัดให้มีการอบรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในท้องที่จังหวัดชายแดนขึ้น การอบรมเช่นนี้ นับว่าเหมาะและสมควรเป็นอย่างยิ่ง เป็นโอกาสให้ท่านทั้งหลายมาพบปะ ได้แลกเปลี่ยนความคิดความเห็นซึ่งกันและกัน ทั้งขณะนี้เหตุการณ์ในอาณาเขตใกล้เคียงกับประเทศของเรา กำลังผันผวนเปลี่ยนแปลง จึงจำต้องคอยระมัดระวังสอดส่อง อย่าให้มีภัยหรือเหตุร้ายมาสู่ประเทศของเรา ภัยดังว่า อาจแทรกซึมเข้ามาในประเทศทีละเล็กละน้อยโดยไม่รู้สึก และมาในทางที่จะบั่นทอนความสามัคคีในระหว่างพวกเราเอง และยุยงปลุกปั่นให้ผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ หลงผิดนิยมคล้อยตามคำหลอกลวง เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยทำลายชาติของเราเองในที่สุด

หน้าที่ของท่านทั้งหลายนี้มีความสำคัญอยู่มาก เพราะนอกจากที่ท่านจะเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ซึ่งใกล้ชิดกับราษฎรในท้องที่ของ

ท่าน คอยช่วยดูแลทุกข์สุขของเขาแล้ว ท่านยังเป็นตัวแทนของราษฎรเหล่านั้น โดยรับเลือกและรับความไว้วางใจจากเขา เข้ามาช่วยเป็นสื่อในการติดต่อกับทางราชการบ้านเมืองอีกด้วย งานบริหารปกครองจะอำนวยผลยังเกิดความร่มเย็นแก่ประชาราษฎรได้เพียงไร ย่อมต้องอาศัยท่านทั้งหลายด้วยเป็นสำคัญ

ท่านเป็นผู้ที่ได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับราษฎรในท้องที่ของท่านมาอย่างใกล้ชิด ย่อมเข้าถึงจิตใจและความต้องการของเขาเหล่านั้นได้ดีกว่าผู้ที่อยู่ห่างไกล ราษฎรย่อมจะต้องหวังพึ่งท่านเมื่อมีความเดือดร้อน ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงหวังว่าท่านทั้งหลาย จะเอาใจใส่ดูแลความเป็นอยู่ของเขาให้มาก และทำตัวเองให้เป็นที่พึ่งแก่เขา สมกับที่เขาได้ไว้วางใจเลือกท่านขึ้นมาเป็นหัวหน้า จงพยายามบำเพ็ญตนให้สมกับตัวอักษร ที่ตราหน้าหมวกเครื่องแบบของท่านที่ว่า "ระงับทุกข์บำรุงสุข"

ข้าพเจ้าใคร่จะขอให้ท่านทั้งหลาย ตั้งใจปฏิบัติภาระหน้าที่และการงานโดยสุจริต ช่วยกันรักษาความสามัคคีและความสงบ จงตั้งอยู่ในความไม่ประมาท อย่ายอมให้ผู้ใดมาหลอกลวงให้แตกแยกและขาดความสามัคคีกัน จงตระหนักให้มากว่า ขึ้นชื่อว่าชาวไทยแล้ว ไม่ว่าจะถือศาสนาใด และแม้ขนบธรรมเนียมและภาษาที่ใช้ อาจจะผิดเพี้ยนกันไปบ้างก็ตาม ต่างก็เป็นคนไทยด้วยกันทั้งสิ้น อยู่ในร่มธงเดียวกันมีทุกข์สุขและความมุ่งหวังอย่างเดียวกัน ขอจงหมั่นร่วมกันตรวจตรา

เหตุการณ์ เอาใจใส่ในทุกข์สุขของราษฎรในท้องที่ให้มาก และระมัดระวังอย่าให้เหตุร้ายใด ๆ เกิดขึ้น ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยและความสงบสุขของประเทศอันเป็นที่รักของเราทั้งหลาย

ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย ได้ปกป้องคุ้มครองท่านทั้งหลายให้มีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระราชดำรัสในโอกาสพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำ
แด่ประธานาธิบดีแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เป็นทางการ
ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

ท่านประธานาธิบดี

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี และรู้สึกเป็นเกียรติที่ได้ต้อนรับท่าน และเฟราลืบเค่ กับคณะของท่านในค่ำวันนี้ เราหวังว่าท่านจะมีความสะดวกสบายทุกอย่าง ระหว่างที่มาพักอยู่ในประเทศนี้

เรายังจำการไปเยือนสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เมื่อสองปีที่แล้วมาได้ดี การต้อนรับอันดียิ่ง ที่ได้รับจากท่านและเฟราลืบเค่ จากนายกรัฐมนตรีอะเดเนาวร์ ตลอดจนบรรดาเจ้าหน้าที่และประชาชนชาวเยอรมัน เป็นที่ประทับใจเราทั้งสองและประชาชนชาวไทยเป็นอันมาก เราได้มีโอกาสชื่นชมในความสมบูรณ์ทางวัฒนธรรม และความมั่งคั่งโดยธรรมชาติของประเทศของท่าน ทั้งได้เห็นความเจริญรุ่งเรืองและความก้าวหน้า อันเป็นผลที่ได้มาด้วยความอุตสาหะพากเพียรของประชาชนชาวเยอรมัน ความจริงนั้น ในปัจจุบันนี้ ประชาชาติเยอรมันมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของโลก และแม้จะยังต้องประสบปัญหาสำคัญหลายประการอยู่แล้ว ฝ่ายเยอรมันก็ยังแสดงความสนใจอยู่มาก ที่จะให้ความร่วมมือในทาง

เศรษฐกิจและสังคมแก่ประเทศอื่น ๆ ซึ่งต้องการส่งเสริมความเจริญของตนในด้านเหล่านี้

ประเทศไทยรู้สึกขอบคุณ ที่ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากฝ่ายเยอรมันมาแล้ว ทั้งในอดีตและปัจจุบัน และเป็นที่น่ายินดี ที่นับตั้งแต่ได้ทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการระหว่างประเทศของเราทั้งสอง เมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๙ แล้ว โครงการต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและสังคมหลายโครงการของเราได้บังเกิดผลลุล่วงไปด้วยดี ข้าพเจ้าพอใจที่จะกล่าวด้วยว่า การค้าระหว่างประเทศทั้งสองของเรา ก็ได้เพิ่มพูนมากขึ้นเป็นลำดับ ส่วนในด้านวัฒนธรรมนั้น การที่ได้จัดตั้งสถาบันวัฒนธรรมเยอรมัน และสมาคมวัฒนธรรม ไทย-เยอรมัน ขึ้นในพระนครก็มีส่วนช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมอยู่มาก

ท่านประธานาธิบดี ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าการมาเยือนของท่านครั้งนี้ อันเป็นโอกาสอันดีที่ประชาชนชาวไทยจักได้แสดงความเคารพชื่นชมแก่ประชาชนชาวเยอรมันอีกวาระหนึ่งนั้น จะเป็นผลให้มิตรสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่แล้วด้วยดี ระหว่างประเทศทั้งสองกระชับแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าขออวยพรให้ประเทศของท่านจงประสบความรุ่งเรืองและความก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป

ขอเชิญชวนท่านทั้งหลาย ดื่มอำนวยพรแด่ท่านประธานาธิบดีและเฟราลืบเค่ ให้มีความสุขเกษมสำราญ ขอให้มิตรภาพระหว่างประเทศของเราทั้งสองยั่งยืนนาน.

TRANSLATION

HIS MAJESTY'S ADDRESS OF WELCOME TO HIS EXCELLENCY THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY AT THE STATE BANQUET AT CHAKRI HALL ON 21ST NOVEMBER 1962.

Mr. President,

It is a privilege and pleasure for the Queen and myself to welcome Your Excellency, Frau Lübke and your party to-night. We sincerely wish that your stay among us be a pleasant and enjoyable one.

The memory of our visit to the Federal Republic of Germany two years ago is still fresh in our mind. The warm and cordial reception accorded to us by you, Frau Lübke, Chancellor Adenauer, the German authorities and people made a profound impression on both of us and the Thai Nation. Our visit afforded us an opportunity to admire the cultural and natural wealth of your country and to witness its progress and prosperity, thanks to the unfailing perseverance and industry of the German people. It is an undeniable fact that the German Nation at present plays a most significant role in the world's industrial and economic progress and, despite the many important national problems, it continues to show a keen interest in economic and social co-operation with other countries which are in need of development in these fields.

Thailand has cause to be grateful for ready co-operation rendered to it by Germany both in the past and at the present time. It is gratifying to see that since the conclusion of the Agreement on Economic and Technical Co-operation in October

1956 between our two countries many of our economic and social projects have been realized. I am also glad to note that trade between our two countries is steadily increasing and, on the cultural side, the establishment in Bangkok of the German Cultural Institute and the Thai-German Cultural Society has greatly contributed to our cultural relations.

Mr. President, I am fully convinced that your present visit, which has afforded a most welcome opportunity to the Thai people to voice anew their respect and admiration for the great German people, will result in strengthening still further the friendly relations so happily existing between our two countries. I desire to express in the name of my people as well as on our own behalf sincere wishes for the increasing welfare and prosperity of your country.

I now ask you all to drink to the health and happiness of His Excellency the President and Frau Lübke and to the everlasting friendship between Thailand and Germany.

TRANSLATION

ADDRESS, IN REPLY, BY THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY AT THE DINNER GIVEN BY HIS MAJESTY THE KING OF THAILAND ON 21ST NOVEMBER 1962 IN THE OLD PALACE IN BANGKOK

Your Majesties, Your Royal Highness, Highnesses, Excellencies, Ladies and Gentlemen,

It is with sincere gratitude that I have listened to the kind and complimentary words which Your Majesty has addressed to Frau Lübke and myself. Your words were imbued with great cordiality. The sympathy which has grown up between us and between our peoples is not only the result of the good co-operation during recent years, but is also the fruit of a century-old friendship between our nations.

It gives me great satisfaction to see my wish fulfilled of returning Your Majesties' visit to the Federal Republic of Germany. When, two years ago, Your Majesty was kind enough to extend an invitation to visit your country, I accepted it very thankfully, believing as I did that I should be able to avail myself of it shortly afterwards. But political unrest all over the world made it difficult to decide on a visit to Asia of several weeks' duration.

Your stay in the Federal Republic is associated with unforgettable memories for us and the entire German people. Through the responsiveness and cordiality which Your Majesties showed towards us all, you won our countrymen's sincere sympathy

to such a degree that your visit is still spoken of in Germany today. Hence the good wishes of the entire German people accompany me on my journey to your country.

The beauty of Thailand, the charm of her people, which is again and again praised by those who know your country, have helped to create the impression among my countrymen that even today your country is still on oasis where life can be lived happily far from the bustle of world politics. And so it is sometimes overlooked that your country and her people, who by nature are cheerful and peaceable, are also threatened by the same dangers as our own country. As long as Powers exist whose declared intention it is to abolish the free ways of life and to reshape the entire world according to the concepts of the ideology of class-warfare, the free peoples will be unable to live their lives undisturbed and according to their personal wishes. They must be prepared to defend their liberty against bondage. Since the threat to which we are exposed affects all States of the free world in like manner, it is necessary that we should co-operate closely in our efforts to avert these menacing threats.

Your Majesty's Government have repeatedly proved that they are prepared to accept the practical consequences of this awareness. Hence they have, repeatedly and unmistakably, given emphatic support to the legitimate demand of the German people for self-determination and restoration of her national unity before the international councils, especially before the General Assembly of the United Nations. We have noted this with gratitude, and we trust that also in future we may depend upon your support in the struggle for freedom and self-determination for the whole of Germany.

The Federal Government have, on their part, set themselves to meet the wish of the Thai people for co-operation on the basis of partnership in the development of your country. They are prepared to do their utmost to further the efforts of Your Majesty's Government to make Thailand a country of prosperity and inner harmony also from an economic and social point of view. The gratifying commencement of this partnership has resulted during the last few years in several major projects being initiated, in which Thais and Germans, and Thai and German capital, are employed jointly for the benefit of your people. I am certain that these common efforts, in which the other Powers of the free world also resolutely participate, will bear a rich harvest in the interests of freedom.

The good political and economic relations between our countries are founded upon mutual respect for the past and present cultural achievements of our peoples. The first travel account of a German scholar containing a detailed description of Thai culture was written almost a century ago. Since that time our interest in your literature, religious ideas, architecture and fine arts has constantly grown.

Our efforts to increase our knowledge of the culture of Thailand has met with a lively response on your side. Many men and women of your country have learnt the German language in order to find direct access to our artistic and scientific literature. The number of Thai students at German universities and technical universities has also risen steadily during the past few years.

I am very pleased that I shall shortly be a guest of the Thai-German Cultural Society, and shall have the opportunity of opening an exhibition of German books in the German Cultural Institute.

An old proverb of your country says "A man without friends is a lost man". The wisdom of these words also applies in the life of nations. We are performing a great service for our two nations in cultivating and deepening co-operation between Germany and Thailand. It is with this intention that I have come to you. May the days which we spend together be guided by the mutual wish for harmonious unity.

I raise my glass to the health of Your Majesties, to the future and happiness of the Thai people and to German-Thai friendship.

พระราชดำรัส

ในการเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียนของ
กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๕
๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความพอใจที่ได้มาเปิดงานศิลปหัตถกรรมของนักเรียนในวันนี้

งานศิลปหัตถกรรมของนักเรียนนั้น เป็นงานช่วยส่งเสริมหัตถศึกษาเป็นอย่างดี ทำให้เด็กเกิดความสนใจ ใช้ความคิดความพยายามประดิษฐ์สิ่งของด้วยฝีมือของตน รู้จักความประณีตสวยงาม และถ้างานที่ทำขึ้นนั้นสำเร็จตามความประสงค์ก็จะมีความภูมิใจ เป็นทางชักจูงให้ไปประกอบอาชีพในกาลภายหน้าอีกด้วย การส่งเสริมให้เด็กรู้จักประเพณีนิยมของไทย ไม่ให้ลืมศิลปดั้งเดิมของเรานั้น เป็นที่น่าอนุโมทนายิ่งนัก

การที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดงานครั้งนี้เป็นพิเศษกว่าปีที่แล้ว ๆ มานั้นสมควรแล้ว เพราะเป็นโอกาสครบ ๕๐ ปี นับแต่ได้เริ่มจัดงานมา บัดนี้ได้เวลาแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนประจำปีนี้ ขอให้งานดำเนินไปเป็นผลดี ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้ความสามารถสมความมุ่งหมายของกระทรวงศึกษาธิการ และขออวยพรให้ครูและนักเรียน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายมีความสุขความเจริญทั่วกัน.

HIS MAJESTY'S ADDRESS OF WELCOME TO HIS EXCELLENCY THE CHAIRMAN OF THE REVOLUTIONARY COUNCIL OF THE UNION OF BURMA AT THE STATE BANQUET AT CHAKRI HALL ON 14TH DECEMBER 1962.

Your Excellency,

It is with particular pleasure that the Queen and I welcome Your Excellency and your party to-night. We cordially wish that your sojourn in this country be pleasant and enjoyable.

The Queen and myself well remember the courteous hospitality and warm welcome extended to us during our visit to your country in 1960 of which we still keep the happiest memories.

Our two countries have been bound to each other by age-old ties of close friendship and good neighbourliness. Not only geographical proximity, but also the religious and cultural affinities of both our peoples as well as their common aspirations and love of peace and freedom have greatly contributed to the close and happy relations and good understanding now existing between our two nations.

During our visit to Burma we had been able to witness with admiration the progress made by your country, thanks to the untiring efforts of your Government and the industry of the Burmese people, and I can assure you that Thailand has a deep and brotherly interest in all that concerns the welfare and prosperity of Burma. It is our earnest hope that the social and economic development undertaken by the Burmese people will yield

results beneficial to their prosperity and to the stability and security of this region.

It is indeed very gratifying to note that the relationship between our two countries is to-day becoming increasingly close and cordial and I am confident that your present visit will not fail to strengthen still further the happy relations and mutual good understanding between our two nations.

I invite each of you to raise your glass and drink to the health and happiness of His Excellency the Chairman of the Revolutionary Council of the Union of Burma, and to the everlasting friendship and amity between the Thai and Burmese Peoples.

ADDRESS, IN REPLY, BY THE CHAIRMAN OF THE REVOLUTIONARY COUNCIL OF THE UNION OF BURMA AT THE STATE BANQUET GIVEN BY THEIR MAJESTIES THE KING AND QUEEN OF THAILAND AT CHAKRI HALL ON 14TH DECEMBER 1962.

Your Majesties, Excellencies, Ladies and Gentlemen,

I am deeply honoured by the kind and gracious words that Your Majesty has just spoken. These words, as well as the most cordial welcome and warm hospitality that I and my party have received today, are an eloquent manifestation of the goodwill and friendship which the people of Thailand bear towards the people of Burma. For all this, I would like to express my profound gratitude to Your Majesties, to Your Majesty's Government and to the people of Thailand.

Thailand and Burma are two neighbours whose people share a common religious and cultural heritage. Built and developed on the firm and enduring basis which this religious and cultural similarity provides, Thai-Burmese relations of friendship and understanding, than to the efforts of the leaders of both countries, are now attaining new heights of cordiality. This is indeed a most happy trend, and I wish here to acknowledge with a deep sense of thanks and gratification, the great contribution made to this trend by Your Majesties' visit to our country in 1960.

Your Majesty, history has taught us a lesson as to how vital peace and friendship between small nations are for their survival as independent sovereign states. Looking back at the dark periods in the histories of South-East Asian countries, we

find how our forefathers had warred against one another for no other purpose than to enhance their prestige through military conquest. As events have proved, those senseless adventures in search of grandeur weakened themselves and marked the beginning of the end of the national independence of most of those countries. With the sole exception of Thailand which, through the wisdom and foresight of its statesmen had succeeded in preserving its independence, one South-East Asian country after another fell under foreign colonial domination. Now, after years of untold sacrifices and suffering, Burma has regained her independence. Bearing this object lesson of history in mind we shall strive in every way possible to live in peace, friendship and harmony with all countries, especially our neighbours.

I have been deeply touched by Your Majesty's kind and sympathetic references to the efforts we are making to promote the economic and social well-being of the people of Burma. Although the success of any programme for a country's economic and social development depends primarily on the efforts generated by the people of that country, there can be no denying that this is a field in which nations can, with mutual advantage, co-operate. As two neighbours facing similar problems, whose primary efforts are being directed toward fulfiling the common aspirations of their people for better living standards, it is desirable that we co-operate wherever possible for our mutual benefit. I am happy to say that Thai -Burmese co-operation in this field has been fruitful as well as steadily expanding.

We in Burma have drawn much strength and encouragement from the unfailing friendship shown to us by the Thai people and

firmly believe that it is as important to consolidate and renew old friendships as it is to seek new ones. And today, ample evidence of Thailand's goodwill and friendship towards Burma has been clearly demonstrated and to this we must and shall fully reciprocate. This is indeed a happy augury for the further development of Thai-Burmese relations of friendship, understanding and co-operation.

Excellencies, Ladies and Gentlemen, may I now request you to join me in a toast to the health and happiness of Their Majesties the King and Queen of Thailand, to ever increasing welfare and prosperity of the Thai people, and to everlasting Thai-Burmese friendship and understanding.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานวันกาชาด

๒๗ ธันวาคม ๒๕๐๕

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาเปิดงานประจำปีของสภากาชาดไทยในวันนี้

ตามที่อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดได้รายงานมา ก็เห็นอยู่ว่าในขวบปีนี้สภากาชาดไทยได้พยายามดำเนินงานต่าง ๆ ทุกสาขามาด้วยดีตามที่กำลังเงินและทุนรอนจะอำนวย งานที่สภากาชาดปฏิบัติอยู่ เป็นงานสาธารณกุศลที่บำเพ็ญเพื่อประโยชน์สุขของเพื่อนมนุษย์ไม่จำกัดชาติชั้นวรรณะ จะได้ผลกว้างขวางออกไปเพียงไร จำต้องอาศัยความศรัทธาของประชาชน และท่านผู้มีใจเมตตาทั้งหลายร่วมมือร่วมใจให้ความสนับสนุนเป็นกำลังด้วย งานประจำปีที่จัดขึ้นนี้ ก็เพื่อส่งเสริมกิจการต่าง ๆ ของสภากาชาด เป็นความเพียรพยายามอย่างหนึ่งที่จะเพิ่มพูนความศรัทธาของท่านทั้งหลาย ในวัตถุประสงค์อันสูงส่งของสภากาชาด

ข้าพเจ้าพอใจที่ได้เห็นความตั้งใจของเจ้าหน้าที่ ที่ได้ดำเนินงานมาแล้ว ขอขอบใจหน่วยราชการ องค์การต่าง ๆ ตลอดจนท่านผู้มีจิตเมตตาทั้งหลาย ที่ได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลแก่สภากาชาด

ได้เวลาแล้ว ขอเปิดงาน ขอให้งานดำเนินไปด้วยดี เป็นผลส่งเสริมกิจการอันเป็นกุศลของสภากาชาดไทยทุกประการ และขอความสุขความเจริญจงมีแก่ท่านทั้งหลายทั่วกัน.

กระแสพระราชดำรัส

พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย

ในวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๐๖

ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย

ในโอกาสขึ้นปีพุทธศักราช ๒๕๐๖ นี้ ข้าพเจ้ามีความยินดีขอให้พรปีใหม่แก่ท่านทั้งปวงอีกวาระหนึ่ง

เป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไปว่า ทุกวันนี้โลกเรามีแต่ความไม่สงบ ภัยอันตรายที่เราคาดไม่ถึง มองไม่เห็น อาจกระทบกระเทือนต่อความเป็นอยู่ของชาติได้เมื่อไรก็ได้ นับเป็นโชคดีของชาติไทยเราที่สามารถรักษาตัวได้ดีตลอดปีที่ผ่านมา

แม้กระนั้นเราต้องมาพบกับภัยอันเกิดแต่ธรรมชาติ คือ วาตภัยในภาคใต้ ตามที่ท่านทราบอยู่แล้ว ภัยนั้นกระทบกระเทือนต่อความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างมาก ที่ล้มตายไปก็มิใช่น้อย ทรัพย์สมบัติก็สูญหายอันตรายพินาศ ภัยพิบัติครั้งนี้นำความสลดใจมาสู่ชาวไทยทั้งมวลอย่างหาที่เปรียบมิได้ แต่ก็เป็นข้อที่น่ายินดีอยู่อย่างหนึ่ง ที่ภัยพิบัติครั้งนี้ทำให้เรามีโอกาสได้เห็นน้ำใจประชาชนทั้งประเทศว่า มีความสามัคคีปรองดองกันเพียงไร ความสามัคคีและเมตตาที่ท่านแสดงให้เห็นประจักษ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยครั้งนี้ ทำให้ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า ชาติไทยของเราจะสามารถพ้นผ่าอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะมีมาในภายภาคหน้า

เรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง ที่ข้าพเจ้าอยากจะกล่าวถึง ก็คือ เรื่องความไมตรีกับต่างประเทศ งานในด้านนี้ในรอบปีที่ผ่านมา ไทยเราได้เชื่อมความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ให้สนิทสนมยิ่งขึ้นอีก ข้าพเจ้าและพระราชินีได้มีโอกาสไปเจริญทางสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ และเราได้พยายามทำให้ประชาชนในประเทศนั้น ๆ รู้จักเมืองไทยดีขึ้นกว่าแต่ก่อน อีกประการหนึ่ง เราได้ต้อนรับประมุขของมิตรประเทศ ที่มาเยี่ยมเราและท่านทั้งหลายผู้เป็นเจ้าของบ้าน ก็ร่วมกันช่วยต้อนรับอย่างพร้อมเพรียงทุกครั้ง ทำให้มิตรผู้มาเยี่ยมเยียนซาบซึ้งในไมตรีจิตของคนไทย ดังนี้เป็นทางส่งเสริมมิตรภาพที่มีต่อกันให้มั่นคงยิ่งขึ้น

งานของชาติที่จะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากท่านทั้งหลายยังมีอีกมาก งานเหล่านี้ล้วนแต่เป็นงานที่ทุก ๆ คน จะต้องมีส่วนช่วยเหลือ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองและมั่นคงของชาติ เพื่อให้ชาติของเรามีความสงบสุข ขอท่านทั้งหลายจงอย่าได้ประมาท ควรพร้อมอยู่เสมอที่จะเผชิญต่อภัยทั้งปวงที่จะมีมา ซึ่งอาจน่ากลัวยิ่งกว่าภัยธรรมชาติก็ได้ ขอท่านทั้งหลายจงช่วยกันป้องกันภัยอันตรายใด ๆ อันจะมีมาในภายหน้า ดังเช่นบรรพบุรุษของเราได้พ้นผ่านมาแล้วในอดีต และรักษาความเป็นไทยของชาติไว้ให้ยืนยง

โอกาสนี้ ขอคุณพระศรีรัตนตรัยได้คุ้มครองท่านทั้งปวง และดลบันดาลให้ทุก ๆ ท่าน มีความสุขความเจริญ ประสบแต่สิ่งพึงปรารถนาในปีใหม่นี้ทั่วกัน.

HIS MAJESTY'S ADDRESS OF WELCOME TO THEIR MAJESTIES THE KING AND QUEEN OF THE HELLENES AT THE STATE BANQUET AT CHAKRI HALL ON 15TH FEBRUARY B. E. 2506 (1963).

Your Majesty,

The Queen and I are very happy to welcome Your Majesty, Her Majesty the Queen and Princess Irene this evening. We are indeed glad that it has been possible for Your Majesties to visit us. Quite recently we had the pleasure of welcoming beloved members of Your Majesties' family in the person of Princess Sophia and her husband, Prince of Asturias, when they were on a private visit here. Then again, we just had occasion to associate ourselves with the general rejoicing of Your Majesties and the Greek nation on the occasion of the betrothal of the Crown Prince Constantine to Princess Anne—Marie of Denmark. That is why Your Majesties' visit gives much pleasure not only to the Queen and myself but also to my Government and people and we do wish to assure Your Majesties of our warmest welcome in Thailand. We hope that your stay amongst us, though all too short, will be pleasant and enjoyable.

Greece is a country of ancient civilization and culture with a great past and with such a rich heritage in the sphere of art and science and in thoughts and philosophy that is for us all to see and admire. Like Thailand, the Greek nation, imbued with patriotism and love of freedom and peace, has shown great determination in her struggle against domination and has succeeded so well in preserving the national independence. And at the present

time, having been assured of political stability, Greece has set herself the task of rehabilitation of the country and is now on the road to increasing prosperity. We know that to the success of this task, Your Majesty and Her Majesty the Queen have made active contribution and are the very moving spirit for the advancement of national interest and welfare.

The visit of Your Majesties to Thailand indeed marks a mile-stone in the relations of friendship happily prevailing between our two countries and peoples, and I am confident that it will help to bring about further contacts and better understanding between our two peoples, thereby contributing to fruitful co—operation and mutual benefits to both countries.

I ask you now to join me in the Royal toast to the health and happiness of Their Majesties the King and Queen of the Hellenes and the Royal Family and also the welfare and prosperity of the Greek people.

HIS HELLENIC MAJESTY'S REPLY AT THE STATE BANQUET ON 15TH FEBRUARY 1963.

Your Majesty,

The kind words by which You expressed Your friendly feelings for my country and my people have deeply touched me and I thank you warmly.

For the Queen and myself it is a particular pleasure to be in Thailand. Your great nation has, by its ancient culture, by the high intellectual standing it has reached, by the excellence of its artistic achievements, become one of the richest sources of civilization for the rest of the world.

At the same time the history of your Ancestors' as well as of Their people, constitutes a brilliant record of national determination and valour. This record has added to the universal admiration for Thailand.

For us Greeks, who like you, throughout a long past, have always attached first importance to spiritual values, Thailand commands our admiration and our respect.

The progress that Your country is making today in every field, intellectual, scientific, social and technical, rests on the solid foundation of the long and rich tradition of a venerable culture.

Under your enlightened leadership Your people are standing with determination in the midst of a world in turmoil, ready to defend their national freedom and the dignity of man. Indeed, the quintessence of your great civilization, is its faith in the divine attributes of man, and in what is inviolable in him. Your civilization survives and flourishes because it respects man.

Your Majesty, may I take this happy opportunity of my visit to Your beautiful country to wish You a long and prosperous reign, during which You will see the fulfilment of Your aspirations and the success of Your endeavours for the Thai people, to whom, as we well know in my country, You devote all Your thought and love.

With the best wishes for the prosperity of your noble people and to the friendship between our two countries, I raise my glass to Your Majesty's health and happiness.

พระราชดำรัส

ในพิธีทรงเปิดตึกวิจัยประสาท ณ โรงพยาบาลประสาท พญาไท

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดีที่ได้มาทำพิธีเปิดตึกวิจัยประสาทของโรงพยาบาลประสาท พญาไท ในวันนี้

เป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไปแล้วว่า วิชาการแพทย์สาขาต่าง ๆ ได้เจริญก้าวหน้าเป็นลำดับมาจนถึงเวลานี้ ย่อมต้องอาศัยการค้นคว้าให้ได้ทราบถึงลักษณะของโรคแต่ละอย่าง เพื่อหาทางป้องกันบำบัดโรคนั้นโดยใกล้ชิดถูกต้อง วิชาการแพทย์ทางประสาทวิทยา เป็นวิชาที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง ซึ่งจะต้องทำการค้นคว้าและศึกษาต่อไปอีกมาก เพราะสมองและประสาทของมนุษย์ได้มีส่วนควบคุมการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย ถ้าสมองเปลี่ยนแปลงไปมิได้อยู่ในสภาพปกติ การทำงานของอวัยวะในร่างกายก็จะบกพร่อง การสร้างอาคารนี้ขึ้นก็เพื่อเป็นสถานสำหรับศึกษาวิจัยในด้านระบบประสาท และการค้นคว้าวิชาประเภทอื่น ๆ เกี่ยวกับโรคนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป

ขอขอบใจรัฐบาลที่ได้ให้ความสนับสนุน และขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของท่านที่ช่วยเหลือบริจาคทรัพย์สิ่งของในการนี้ ตลอดจน

ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลนี้ ได้ร่วมใจกันบากบั่นปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

บัดนี้ ข้าพเจ้าจะได้เปิดตึกวิจัยประสาท เพื่อใช้เป็นสถานการวิจัยทางประสาทวิทยา ทั้งในด้านการศึกษา การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ และบริการแก่ประชาชนสืบไป.

พระบรมราโชวาท

ในวันเปิดการแข่งขันกรีฑานักเรียนประจำปี

๒๘ ธันวาคม ๒๕๐๒

ข้าพเจ้ามีความพอใจมาก ที่ได้ทราบจากรายงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ว่า การกีฬาของโรงเรียนทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนกลางในปีนี้ ได้ดำเนินมาเป็นที่นิยมกันแพร่หลายยิ่งขึ้น และขออนุโมทนาด้วยกับสมาคมกีฬาต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการแข่งขันกีฬานักเรียนเป็นลำดับมา ข้าพเจ้าหวังว่าในเวลาต่อไปการกีฬานักเรียนคงจะเพิ่มพูนขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพสมกับที่ได้มุ่งหมายไว้

การกีฬานั้น เป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไปแล้วว่า เป็นการบริหารร่างกายให้แข็งแรงทั้งเป็นการฝึกอบรมจิตใจให้เป็นผู้ร่าเริง รู้จักแพ้และชนะ ไม่เอารัดเอาเปรียบ มีการให้อภัยซึ่งกันและกัน อย่างที่เรียกว่า มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รวมความว่า ผลของการกีฬา คือผลทางร่างกายและทางจิตใจ นอกจากนั้น ยังจะส่งเสริมความสามัคคีกลมเกลียวกัน อันเป็นวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนายิ่ง โดยเฉพาะสำหรับนักเรียน เมื่อมีสุขภาพและกำลังกายแข็งแรง ย่อมจะทำให้การศึกษาเล่าเรียนเป็นไปโดยสม่ำเสมอ มีหวังจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีอีกโสดหนึ่งด้วย ฉะนั้น ขอให้

นักเรียนทั้งหลายจงเล่นกีฬาด้วยการยึดมั่นในอุดมคติของการกีฬา ซึ่งยังจะเป็นผลสืบเนื่องไปถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไปในวันข้างหน้า

ได้เวลาแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการแข่งขันกรีฑา นักเรียน ประจำปี ๒๕๐๒ ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่อวยพรแก่เรา และขอสนองพรแก่ท่านทั้งปวงให้มีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
แก่นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
๒๙ ธันวาคม ๒๕๐๒

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดีที่ได้มาร่วมในงานพิธีมอบปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาในวันนี้ และขอขอบใจสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ได้ให้ปริญญากิตติมศักดิ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิตแก่ข้าพเจ้า

เป็นที่น่าพอใจมากที่ได้ทราบว่า กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามปรับปรุงกิจการของสถานศึกษาแห่งนี้ให้เจริญมาเป็นลำดับ การฝึกหัดครูและการฝึกหัดเจ้าหน้าที่ศึกษาธิการ ย่อมเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาและขยายการศึกษาให้กว้างขวางออกไปในอนาคต การที่ได้มีผู้สำเร็จการศึกษาในชั้นบัณฑิตและมหาบัณฑิตเป็นจำนวนมากในวันนี้ ย่อมเป็นสัญญลักษณ์ที่ดีอย่างหนึ่งสำหรับการศึกษาของประเทศของเรา ข้าพเจ้าเชื่อว่านิสิตนักศึกษา ซึ่งสำเร็จการศึกษาไปในคราวนี้ คงจะได้มีคุณธรรม ศีลธรรม และวัฒนธรรมเป็นทุนอยู่ในตัวบ้างแล้ว แต่ในฐานะที่จะต้องออกไปทำหน้าที่เป็นครูของผู้อื่น ท่านจำจะต้องสร้างธรรมะต่าง ๆ ให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น และรู้จักวางตัวให้สมกับเป็นผู้มีหน้าที่สั่งสอนและอบรมเยาวชน ควรจะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และช่วยกันขจัดปัญหาเยาวชนให้หมดสิ้นไปโดยเร็ว และ

ส่งเสริมให้เยาวชนได้เป็นคนที่มีสัมมาอาชีพและมีความประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังในการที่จะสร้างประเทศชาติต่อไป

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีที่ท่านสำเร็จการศึกษาไปตอนหนึ่ง และได้รับเกียรติอย่างสูงจากวิทยาลัยแห่งนี้ หวังว่าท่านคงจะได้บำเพ็ญตนให้สมกับเกียรติที่ได้รับในวันนี้ด้วย

ที่สุดนี้ ขอให้นิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา กับผู้ที่ได้มาร่วมงานในวันนี้ จงประสบแต่ความสุขความเจริญ พร้อมด้วยจตุรพิธพรเสมอไปเทอญ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ

๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มีโอกาสมาประกอบพิธีมอบกระบี่แก่ว่าที่นายร้อยตำรวจตรี ซึ่งได้สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจอีกวาระหนึ่ง และขอแสดงความชื่นชมยินดีด้วยกับท่านทั้งหลายที่ได้มารับเกียรติในวันนี้

ในการที่ท่านทั้งหลายจะออกรับราชการเป็นนายตำรวจต่อไปนั้น ขอให้ท่านจงระลึกอยู่เสมอว่า ภารกิจของตำรวจ คือการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน ท่านทั้งหลายจักต้องรับผิดชอบต่อภารกิจนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ ขอจงได้สังวรระวังที่จะไม่ใช้อำนาจในทางที่เกินขอบเขต ก่อนที่จะปฏิบัติการใด ๆ จงใคร่ครวญยั้งคิดถึงทางได้ทางเสียให้รอบคอบ เพราะกฎหมายย่อมกำหนดลงโทษผู้กระทำผิดกฎหมาย แม้ผู้นั้นจะเป็นพนักงานรักษากฎหมายก็ตาม ขอให้พยายามปฏิบัติแต่ในทางที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบประเพณี รักษาวินัยโดยเคร่งครัด ยึดศีลธรรมเป็นหลัก มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ เป็นมิตรที่ดีของประชาชน ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม มีเมตตาปรานีเป็นที่ตั้ง พร้อมที่จะช่วยเหลือให้คำแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอยู่เสมอ

หากท่านทั้งหลายได้บำเพ็ญตนและอบรมผู้ใต้บังคับบัญชาตามที่กล่าวมานี้ ก็จักเป็นทางให้เกิดความสงบสุขแก่ประชาชน และแก่ประเทศชาติอันเป็นที่รักยิ่งของเราสืบไป

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออวยพรให้ท่านทั้งหลายจงประสบความสุข ความเจริญโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีประสาทปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

๖ เมษายน ๒๕๐๓

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีประสาทปริญญาและอนุปริญญาอีกวาระหนึ่ง และขอขอบใจสภามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ที่ได้ให้ปริญญาสาธารณสุขศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แก่เราทั้งสอง

ตามรายงานของอธิการบดีมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า ในปีนี้มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงกิจการบริหาร และการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าเป็นอันมาก และได้มีผู้สำเร็จการศึกษาและนักศึกษาในวิชาชีพประเภทต่าง ๆ เพิ่มจำนวนเป็นลำดับ ข้าพเจ้าขอขอบใจที่บรรดากรรมการ อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยทุกคนได้ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงานอันเป็นผลให้มหาวิทยาลัยก้าวหน้าและเจริญยิ่งขึ้นอยู่เสมอ ทั้งขออนุโมทนาต่อบรรดาผู้มีจิตศรัทธาช่วยเหลือให้ทุนแก่นักศึกษา และส่งเสริมการศึกษาของมหาวิทยาลัย อันนับว่าได้บำเพ็ญกรณีย์เพื่อประโยชน์ส่วนรวมไว้ ณ ที่นี้ด้วย

โอกาสนี้ ขอแสดงความยินดีด้วยกับนายกรัฐมนตรี ที่ทางมหาวิทยาลัยได้ยกย่องให้ปริญญากิตติมศักดิ์ไว้เป็นเกียรติ และต่อ

บรรดาบัณฑิต และผู้ที่ได้รับอนุปริญญาบัตรในวันนี้ขอให้ทุกคนจงบำเพ็ญกรณียกิจอันดีงาม ในการที่จะได้ประกอบวิชาชีพประเภทต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ เพื่อส่งเสริมสวัสดิภาพให้แก่ประชาชนต่อไป

อนึ่ง ขอตักเตือนให้บรรดาผู้ที่สำเร็จการศึกษาใหม่ทุกคน จงตั้งใจประกอบกิจการงานในหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ พยายามเพิ่มพูนความรู้ในศิลปวิทยาการให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ การกระทำความดีเท่านั้นที่จะนำความสุขความเจริญมาสู่ตนเอง และเป็นการเชิดชูเกียรติแก่วิชาชีพและแก่มหาวิทยาลัยแห่งนี้

ในที่สุดนี้ ขออวยพรให้กรรมการ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ บรรดาผู้ที่ได้รับเกียรติในวันนี้ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ตลอดจนบรรดาผู้ที่มีจิตศรัทธาบริจาคทุนและช่วยเหลือแก่มหาวิทยาลัยนี้ จงประสบความเจริญสุขสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

พระราชทานเนื่องในพิธีประสาทปริญญาและอนุปริญญา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๑๘ เมษายน ๒๕๐๓

ในโอกาสที่ข้าพเจ้าและพระราชินีได้มาร่วมในพิธีประสาทปริญญาและอนุปริญญาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความยินดีด้วยกับนายกรัฐมนตรีที่ได้รับปริญญากสิกรรม และสัตวบาลดุษฎีบัณฑิตจากมหาวิทยาลัย และแก่บรรดานิสิตที่ประสบผลสำเร็จในการศึกษา ได้รับเกียรติในวันนี้

ข้าพเจ้ามีความพอใจ ที่ได้ทราบจากรายงานของอธิการบดีว่ากิจการของมหาวิทยาลัยได้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นในรอบปีการศึกษาที่แล้วมา และที่ได้มีการปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ขึ้นใหม่นั้นก็หวังว่าจะช่วยให้กิจการของมหาวิทยาลัยนี้ได้ดำเนินไปเป็นผลดียิ่งขึ้น

อนึ่ง ข้าพเจ้าขอแสดงความหวังว่า นิสิตที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งนับวันจะทวีจำนวนมากขึ้น เมื่อออกจากมหาวิทยาลัยไปแล้ว ควรจะได้เตรียมตัวให้พร้อมในอันที่จะไปดำเนินงานอาชีพของตนรูปใด เพราะมหาวิทยาลัยก็ได้ประสาทวิชาทุกสาขาให้แล้วประการหนึ่ง เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า เศรษฐกิจของประเทศไทยเราขึ้นอยู่กับการเกษตรเป็น

ส่วนใหญ่ ฉะนั้น ท่านต้องระลึกถึงภาระอันสำคัญยิ่งนี้อยู่เสมอ และช่วยกันฟื้นฟูเกษตรกรรมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปโดยรวดเร็ว

ข้าพเจ้าขออนุโมทนาในการที่องค์การ มูลนิธิ บริษัท ร้านค้า และบุคคล ได้ให้ความสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาแก่มหาวิทยาลัยนี้เป็นลำดับมา และขออวยพรแก่ทุก ๆ ท่านที่ได้มาร่วมชุมนุมกัน ณ ที่นี้ จงมีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดีในโอกาสที่ได้มาร่วมในพิธีประสาทปริญญาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในวันนี้อีกวาระหนึ่ง

ตามที่อธิการบดีได้รายงานถึงความก้าวหน้าของกิจการ และการกำหนดแผนวางโครงการปรับปรุงขยายงานการศึกษาของคณะต่าง ๆ เพื่อสมทบควบคู่พร้อมกันไปกับโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของชาตินั้น ข้าพเจ้ารับทราบด้วยความพอใจ กับขอแสดงความยินดีต่อท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์และแก่ทุก ๆ ท่านที่บรรลุผลสำเร็จในการศึกษา ได้รับเกียรติจากสถาบันการศึกษาชั้นสูงแห่งนี้โดยทั่วกัน

ท่านทั้งหลายคงจะตระหนักอยู่แล้วว่า การศึกษาเล่าเรียนเป็นเรื่องที่ไม่มีสิ้นสุด ผู้ปรารถนาความเจริญในการประกอบกิจการงาน จะต้องหมั่นเอาใจใส่แสวงหาความรู้ให้เพิ่มพูนอยู่เสมอ มิฉะนั้นก็จะกลายเป็นผู้ที่ล้าสมัยหย่อนสมรรถภาพไป อีกประการหนึ่งความเจริญของบ้านเมืองนั้น ใช่ว่าจะราบรื่นไปตลอด โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถปราชญ์เปรื่องแต่เท่านั้นก็หาไม่ ต้องอาศัยความสามัคคีกลมเกลียวเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว

ร่วมกันคิดอ่านแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปด้วยดีอีกทางหนึ่ง จึงจะเกิดประโยชน์โดยสมบูรณ์แก่ประเทศชาติ ทั้ง ๒ ประการนี้ บุคคลส่วนมากทราบกันดี แต่ไม่ค่อยจะนำไปปฏิบัติกัน ในโอกาสนี้จึงขอฝากไว้ให้ท่านทั้งหลายเพื่อนำไปใช้ด้วย

ในที่สุดนี้ ขอคุณพระศรีรัตนตรัยจงปกป้องคุ้มครองท่านทั้งปวงที่มาร่วมชุมนุม ณ ที่นี้ ให้ประสบแต่ความผาสุกสวัสดีเป็นนิจนิรันดร์.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตร
แก่นักเรียนนายร้อย นักเรียนนายทหารแผนที่ นักเรียนนายเรือ
และนักเรียนนายเรืออากาศ
ซึ่งสำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุด
๗ มีนาคม ๒๕๐๔

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาร่วมในพิธีมอบกระบี่ และปริญญาบัตร แก่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุด จากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนแผนที่ โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ประจำปี ๒๕๐๓ อีกวาระหนึ่ง

วันนี้เป็นวันสำคัญวันหนึ่งในประวัติของท่านที่ได้อุตสาหะพากเพียรมาจนประสบผลสำเร็จสมความมุ่งหมาย ได้รับเกียรติดังที่ได้ประจักษ์อยู่ขณะนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีด้วยกับทุก ๆ ท่าน

การที่ท่านทั้งหลายจะออกไปรับราชการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาต่อไปนั้น นับว่าได้ก้าวจากความเป็นนักเรียนขึ้นสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งจะต้องรับผิดชอบตนเองชั้นหนึ่งแล้ว ฉะนั้น ขอให้ทุกคนจงระวังในเรื่องความประพฤติ และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อเป็นแบบอย่างอันดีแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งแต่ละคนจะดีหรือไม่เพียงไร ย่อมอยู่ที่ท่านทั้งหลายจะถ่ายทอดวิชาความรู้และอบรม

สั่งสอนให้ ในประการต่อไป ถึงแม้ว่าท่านจะเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นสูงเพียงนี้แล้วก็ดี แต่วิวัฒนาการทางทหารและสถานการณ์ของโลกมิได้หยุดนิ่งเสมอไป ท่านจึงจำเป็นจะต้องปรับปรุงตัวของท่านเองพยายามสดับตรับฟังเหตุการณ์ และแสวงหาวิชาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัย ถ้าท่านได้มีความตั้งใจและเพียรพยายามดังที่ว่ามานี้แล้ว ก็เป็นที่หวังได้ว่า จะเป็นทางนำความเจริญในหน้าที่ราชการมาสู่ท่านตลอดจนวงศ์สกุล และเป็นผลดีมาถึงประเทศชาติอีกด้วย

ในที่สุดนี้ ขออวยพรให้บรรดานายทหารใหม่ทุกนาย และท่านที่มาร่วมชุมนุมในพิธีนี้ จงประสบความสุขความเจริญโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ

๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๐๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาประกอบพิธีมอบกระบี่แก่ว่าที่นายร้อยตำรวจตรี ซึ่งได้สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความยินดีด้วยกับท่านที่ได้รับเกียรติในวันนี้

ในการที่ท่านทั้งหลายจะออกไปรับราชการเป็นนายตำรวจต่อไปนั้น ข้าพเจ้าขอฝากข้อเตือนใจ ให้ท่านจงระลึกอยู่เสมอว่า ภารกิจของตำรวจ คือการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน ขอให้สังวรระวังที่จะไม่ใช้อำนาจในทางที่ไม่ควร หรือเกินกว่าเหตุที่จำเป็น ต้องวางตนให้เป็นนายตำรวจที่ดี ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบประเพณี รักษาวินัยโดยเคร่งครัด ยึดศีลธรรมเป็นหลัก มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม พร้อมที่จะเสียสละเพื่อประชาชนและประเทศชาติอยู่เสมอ หากท่านได้บำเพ็ญตนและอบรมผู้ใต้บังคับบัญชาพร้อมกันไปตามที่กล่าวมานี้ สวัสดิภาพและสันติสุขก็จะบังเกิดแก่ประชาชน และประเทศชาติอันเป็นที่รักของเราและตัวท่านเองก็จะประสบแต่ความเจริญก้าวหน้าตลอดไป

ในที่สุดนี้ ขออวยพรให้นายตำรวจที่ออกรับราชการใหม่นี้ ตลอดบรรดาท่านที่ได้มาร่วมในพิธี จงมีความสุขความเจริญโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีประสาทปริญญาและอนุปริญญาแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

๖ เมษายน ๒๕๐๔

ในโอกาสที่ได้มาร่วมในพิธีประสาทปริญญา และอนุปริญญาของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์อีกวาระหนึ่ง ในวันนี้ ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้ทราบว่า การบริหารงานและการศึกษาของมหาวิทยาลัย ได้ปรับปรุงเจริญก้าวขึ้นมาก ดังปรากฏผลที่นายกสภามหาวิทยาลัยแถลงมานั้น ขอขอบใจบรรดากรรมการ อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เอาใจใส่ในการนี้เป็นอย่างดี ทั้งขออนุโมทนาด้วยท้องค์การ มูลนิธิ และผู้มีกุศลจิตได้อำนวยความสนับสนุนช่วยเหลือแก่มหาวิทยาลัย

ในส่วนนักศึกษาซึ่งได้สำเร็จหลักสูตรแล้วนั้น ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีในผลสำเร็จของท่าน ขอให้ท่านดำเนินวิชาชีพอันมีเกียรตินี้ด้วยการปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักวิชาที่ได้เล่าเรียนมา นอกจากนี้จะต้องเป็นผู้มีจิตใจสูง ประกอบด้วยเมตตากรุณาแก่เพื่อนมนุษย์ทั่วไป การกระทำความดีเท่านั้นที่จะนำความสุขความเจริญมาสู่ตนเอง การที่ท่านได้เรียนสำเร็จจนได้รับปริญญาและอนุปริญญาแล้วนั้น ขอให้พยายามศึกษาและฝึกฝนตนเองไว้เสมอ ถ้าท่านไม่ศึกษาเพิ่มเติมไว้ต่อไปไม่ช้าท่านก็จะเป็นผู้ล้าหลังไม่ทันกับความเจริญของโลก

ในที่สุดนี้ ขอความสุขความเจริญจงมีแก่ทุก ๆ ท่านทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

พระราชทานเนื่องในพิธีประสาทปริญญาและอนุปริญญา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๑๐ สิงหาคม ๒๕๐๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีประสาทปริญญา และอนุปริญญาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกวาระหนึ่ง ตามที่อธิการบดีได้แถลงถึงกิจการ ที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินมาในรอบปีการศึกษา ๒๕๐๓—๒๕๐๔ นั้น ข้าพเจ้ามีความพอใจที่ได้ทราบว่า สถานอุดมศึกษาวิชาการเกษตรแห่งนี้ได้เจริญก้าวหน้าสมความมุ่งหมายมาเป็นลำดับ และนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาและอนุปริญญาในวิชาสาขาต่าง ๆ ก็มีจำนวนมากขึ้น เป็นที่หวังได้ว่า ประเทศของเราจะได้ผู้ที่มีความรู้ดีเป็นกำลังของบ้านเมือง เพื่อช่วยให้การเกษตรเจริญไปโดยรวดเร็ว

บรรดานิสิตที่ได้ผ่านการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแล้วนั้น นับว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถพอที่จะใช้สติปัญญาหยั่งคิด และตัดสินปัญหาต่าง ๆ ได้รอบคอบเหมาะสมแก่กาละเทศะ แต่ขอให้ระลึกว่า แม้จะเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงเพียงใด ถ้าบกพร่องต่อการประมาณตนในทางปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ วิชาต่าง ๆ ที่ได้เล่าเรียนมาจนสำเร็จนั้นก็ไร้ประโยชน์ ไม่สามารถจะนำความเจริญมาสู่ตน และประเทศชาติสมดังความปรารถนาได้

การเกษตรเป็นหัวใจอันสำคัญในด้านการเศรษฐกิจของประเทศเราเพียงใดย่อมทราบดีอยู่แล้ว ประชาชนจะอยู่ดีกินดีและมีความก้าวหน้าก็ต้องอาศัยความรู้และวิชาการอย่างที่ท่านได้เรียนมา ฉะนั้น เป็นหน้าที่ของท่านที่จะนำเอาหลักวิชาไปปฏิบัติให้เป็นตัวอย่าง เพื่อให้ประชาชนมีความเลื่อมใสด้วย ขอให้ท่านทั้งหลายจงพยายามช่วยกันทำหน้าที่นี้ให้ดีที่สุด

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีด้วยกับทุก ๆ ท่าน ที่ได้รับเกียรติจากมหาวิทยาลัยในวันนี้ ขอให้ท่านจงรักษาเกียรติคุณนี้ไว้ด้วยดีทุกวิถีทางตลอดไป ในโอกาสนี้ขออนุโมทนาในเจตนาดีของบรรดาท่านผู้มีความสนใจในความสำคัญของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ความสนับสนุนเกื้อกูลต่าง ๆ อันนับได้ว่าได้บำเพ็ญกรณียกิจเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ข้าพเจ้าขออวยพรให้ทุก ๆ ท่านที่ได้มาร่วมชุมนุมในพิธีนี้ จงปราศจากโรคภัยมีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๑๘ กันยายน ๒๕๐๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีประสาทปริญญาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในวันนี้ เป็นโอกาสให้ข้าพเจ้าได้รับทราบจากคำแถลงของอธิการบดีว่า มหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงและยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้น เพื่อให้ทันสมัยกับความเจริญของโลก พร้อมทั้งได้ปรับปรุงขยายงานด้านอื่น ๆ ให้ดี และเหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้เป็นกิจการที่น่าพอใจมาก

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีต่อนักศึกษาที่ได้อุตสาหะพากเพียร ในการศึกษาจนบรรลุความสำเร็จเป็นบัณฑิตโดยสมบูรณ์ในวันนี้ ความเป็นบัณฑิตถือว่าเป็นเกียรติอย่างสูง ซึ่งต้องรักษาไว้ด้วยดี

บรรดาผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ก็เปรียบเหมือนได้กุญแจที่จะไขไปสู่ชีวิตที่เจริญต่อไปในวันข้างหน้า แต่ขอเตือนว่าการดำเนินชีวิตโดยใช้วิชาการอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ จะต้องอาศัยความรู้รอบตัว และหลักศีลธรรมประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้ดีแต่ขาดความยั้งคิด นำความรู้ไปใช้ในทางมิชอบ ก็เท่ากับเป็นบุคคลที่เป็นภัย

แก่สังคมของมนุษย์ ฉะนั้น ขอให้ทุกคนจงดำรงชีวิตและประกอบอาชีพโดยอาศัยวิชาความรู้ที่ได้รับมา ประกอบด้วยความยั้งคิดชั่งใจ และศีลธรรมอันดีงาม เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนเองและของประเทศชาติ

ข้าพเจ้าขออวยพรให้ทุก ๆ ท่านที่ได้มาร่วมในพิธีนี้ จงประสบความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในวันเปิดการแข่งขันกรีฑานักเรียนประจำปี

๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๔

ในโอกาสที่ได้มาเปิดงานกรีฑาของนักเรียนอีกวาระหนึ่งในวันนี้ ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้ทราบตามรายงานว่า การกีฬาของนักเรียนได้ขยายตัวอย่างกว้างขวางตลอดจนกีฬาประชาชนด้วย การกีฬาของเราจะเจริญไปโดยรวดเร็วได้ ก็ต้องอาศัยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายเอาใจใส่ส่งเสริม และเพาะความนิยมให้แพร่หลายทั่วไป

การกีฬานั้น นับเป็นอุปกรณ์การศึกษาที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นการกล่อมเกลาให้เด็กมีจิตใจอดทน กล้าหาญ รู้แพ้รู้ชนะ ปลูกฝังพลานามัยให้แข็งแรง เป็นปัจจัยส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้มีสมรรถภาพ ทั้งในทางจิตใจและร่างกาย เป็นผลสืบเนื่องไปถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติอันเป็นยอดแห่งความปรารถนา ดังนั้นเมื่อได้ทราบว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการในเรื่องการกีฬาของนักเรียนได้แพร่หลายกว้างขวาง ข้าพเจ้าจึงขอแสดงความพอใจไว้ในโอกาสนี้ด้วย

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการแข่งขันกรีฑานักเรียนประจำปี ๒๕๐๔ และขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้อวยพรเราทั้งสอง ขอพรนั้นจงสนองตอบให้ท่านทั้งปวง มีความเจริญโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่ทหารรักษาพระองค์ ในพิธีสวนสนามเนื่องใน
โอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

๓ ธันวาคม ๒๕๐๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดีนัก ที่ได้มาร่วมในพิธีตรวจพล และสวนสนามของบรรดาทหารรักษาพระองค์ ซึ่งจัดขึ้นในวันนี้

มีความพอใจมากที่ได้เห็นความพร้อมเพรียง และความเข้มแข็ง ของหน่วยทหารรักษาพระองค์ ในโอกาสนี้อีกวาระหนึ่ง ขอขอบใจในพรที่ให้แก่เรา และในความภักดีของทหารต่อประเทศชาติ อนึ่ง ที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าได้จัดพิธีมอบเครื่องแบบเต็มยศกรมนักเรียนนายร้อยแก่ข้าพเจ้าในโอกาสนี้ด้วยนั้น ก็ขอรับไว้ด้วยความขอบใจ

การที่ประเทศของเราได้รักษาอธิปไตย และดำรงฐานะมาด้วยดีได้ตลอดมานั้น ก็ด้วยอาศัยความร่วมมือของทุก ๆ ฝ่าย ต่างช่วยกันปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ ด้วยความสามัคคี และความพร้อมที่จะเสียสละ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมาแล้วแต่หนหลัง ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงมีความชื่นชมยิ่งนัก ที่ได้ฟังคำปฏิญาณของทหาร ว่า พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อชาติ แม้แต่ชีวิตก็สละได้

ทุก ๆ คนในชาติ ย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ถ้าแต่ละคนต่างปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เป็นผลดีที่สุดที่จะกระทำได้ ด้วยความรักชาติ และมีความสามัคคีกลมเกลียวกันแล้ว ชาติของเราจะเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นสืบไป ทหารรักษาพระองค์มีหน้าที่อันมีเกียรติ ซอยแล้วที่จะกระทำหน้าที่ให้ดีที่สุด เป็นตัวอย่างแก่หน่วยอื่น ๆ และรักษาเกียรติศักดิ์ของทหารรักษาพระองค์ไว้

ขอคุณพระศรีรัตนตรัยจงคุ้มครองรักษาท่านทั้งหลาย ให้แคล้วคลาดจากอุปัทวันตรายและโรคาพยาธิ มีพลานามัยสมบูรณ์เพื่อปฏิบัติหน้าที่ เป็นกำลังที่ดีของประเทศชาติสืบไป.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
แก่นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
๑๔ ธันวาคม ๒๕๐๔

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาในวันนี้

เป็นที่น่าพอใจมาก ที่ได้ทราบตามรายงานของประธานสภาวิทยาลัยว่ากิจการของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ทั้งในทางการสอน การอบรม และการวิจัย ซึ่งนับตั้งแต่วิทยาลัยนี้ได้ตั้งขึ้นมาในระยะเวลาไม่กี่ปี ก็ปรากฏว่า ได้ผลิตบัณฑิตออกไปปฏิบัติหน้าที่เป็นจำนวนมาก ข้าพเจ้าหวังว่า ภายในไม่ช้าโรงเรียนต่าง ๆ คงจะมีครูอาจารย์ ซึ่งเป็นบัณฑิตของวิทยาลัยแห่งนี้ไปทำการสอนโดยทั่วถึงกัน

ในโอกาสที่ท่านทั้งหลายได้ออกไปปฏิบัติหน้าที่ครู ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างอนาคตของชาติด้านหนึ่ง จึงใคร่ขอฝากข้อเตือนใจให้ระลึกไว้ว่า ทุกคนจะต้องบำเพ็ญตนเป็นผู้ที่สนใจในวิชาการโดยไม่หยุดยั้ง เพื่อรักษาเกียรติแห่งความเป็นบัณฑิตตลอดไป และในฐานะที่เป็นครูอาจารย์ จะต้องตั้งมั่นอยู่ในหลักแห่งศีลธรรม รวมทั้งความสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่ ให้สมกับเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองของนักเรียน

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีที่ท่านสำเร็จการศึกษา และได้รับเกียรติอันสูงซึ่งควรถือว่า เป็นวันสำคัญวันหนึ่งในชีวิตของท่านในวันนี้ ฉะนั้นขอให้ท่านบำเพ็ญตนให้สมกับเกียรติที่ได้รับนี้สืบไป

ที่สุดนี้ ขอให้นิสิตและนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา กับผู้ที่ได้มาร่วมงานในวันนี้ จงประสบแต่ความสุขความเจริญ พร้อมด้วยจตุรพิธพรเทอญ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตร
แก่นักเรียนนายร้อย นักเรียนนายทหารแผนที่ นักเรียนนายเรือ
และนักเรียนนายเรืออากาศ ซึ่งสำเร็จการศึกษา
๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาในพิธีมอบกระบี่ และปริญญาบัตรแก่นักเรียนนายร้อย นักเรียนนายทหารแผนที่ นักเรียนนายเรือ และนักเรียนนายเรืออากาศ ซึ่งสำเร็จการศึกษา อีกวาระหนึ่ง

ขอแสดงความชื่นชมด้วยกับทุก ๆ คนที่ประสบความสำเร็จในการศึกษาอันเป็นก้าวสำคัญก้าวหนึ่งในชีวิต ต่อจากนี้ไป ทุกคนก็จะต้องออกไปปฏิบัติหน้าที่ อันมีความรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาเอกราชของประเทศชาติ จึงขอให้ทุกคนจงนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา ไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ชาติบ้านเมือง

ในปัจจุบันนี้ วิทยาการต่าง ๆ ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วเป็นอันมาก จึงมีความจำเป็นต้องคอยสังเกต และศึกษาการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จะได้อยู่ในฐานะที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เสมอ อีกประการหนึ่ง สงครามในขณะนี้ก็ได้เปลี่ยนแปลงไปมากมายเช่นเดียวกัน การรบคงมีอยู่ แต่ใช้วิธีการที่เรียกว่ารุกเงียบซึ่งมีผลร้ายแรงมาก เพราะจุดประสงค์ต้องการทำลายจิตใจของพลเมืองทั้งชาติ โดยส่งหน่วยรุกเข้า

มาเป็นหนอนบ่อนทำลายอย่างเงียบ ๆ ไม่ให้รู้ตัว พยายามติดต่อและแทรกซึมเข้าไปในชุมนุมชนทุกชั้น ตามแต่โอกาสจะอำนวย การป้องกันประเทศชาติ จึงจำเป็นต้องมีความสามัคคี และต้องคอยสอดส่องสังเกตเหตุการณ์แวดล้อมทุกเมื่อทุกประการ เพราะถ้าเรารวมกันเป็นปึกแผ่นแน่นหนา และมีความระมัดระวังร่วมกันแล้ว การแทรกซึมก็ย่อมจะทำได้ยาก เป็นวิธีการอันสำคัญที่จะต่อสู้กับแผนการรุกเงียบในสมัยนี้ ทั้งนี้ ขอฝากเป็นข้อเตือนใจแก่ท่านทั้งหลายซึ่งจะได้รับหน้าที่สำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศชาติที่รักของเรา

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออวยพรให้นายทหารใหม่ทุกนาย และท่านที่มาร่วมชุมนุมในพิธีนี้ จงประสบความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ

๑ เมษายน ๒๕๐๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาร่วมในพิธีมอบกระบี่แก่ว่าที่ร้อยตำรวจตรี ซึ่งสำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อีกวาระหนึ่ง ในโอกาสนี้ขอแสดงความชื่นชมด้วยกับบรรดาท่านที่ประสบความสำเร็จครั้งนี้ นับได้ว่าเป็นก้าวสำคัญแห่งชีวิตราชการของท่าน

ทุก ๆ คราวที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสมาในพิธีนี้ ได้เคยย้ำแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจที่สำเร็จการศึกษาทุกรุ่น ว่า ภารกิจอันเป็นหน้าที่สำคัญของตำรวจนั้น คือ การขจัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน และขอให้นายตำรวจเหล่านั้นหมั่นระลึกเป็นประจำ เพื่อจะได้สังวรและระวังการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ชอบที่ควร ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ และรักษาวินัยโดยเคร่งครัด ยึดมั่นอยู่ในศีลธรรมอันดี มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม พร้อมที่จะเสียสละเพื่อประชาชนและประเทศชาติอยู่เสมอ รวมความว่าให้ทุกคนประพฤติตนให้เป็นนายตำรวจที่ดี สมกับความมุ่งหมายของกรมตำรวจ

สำหรับท่านทั้งหลายที่จะออกไปรับราชการเป็นนายตำรวจรุ่นนี้ ข้าพเจ้ามีความปรารถนาให้ทุกคนได้บำเพ็ญตนและอบรมผู้ใต้บังคับบัญชาตามที่กล่าวมานี้เป็นอย่างดีเช่นเดียวกัน หน้าที่ของตำรวจในการสอด

ส่องบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชน เป็นภาระที่หนักมาก โดยเฉพาะสถานการณ์ของโลกในปัจจุบันนี้ ดูปั่นป่วนขึ้นทุกวัน ภยันตรายอาจเกิดขึ้นต่อบ้านเมืองได้ จึงขอให้ทุกคนจงพยายามปรับปรุงตนเพื่อเผชิญกับเหตุการณ์ให้พร้อมไว้เสมอ เพื่อความสงบสุขของประชาชนและชาติบ้านเมืองอันเป็นที่รักของเรา

ในที่สุดนี้ ขออวยพรให้นายตำรวจที่ออกรับราชการใหม่นี้ ตลอดบรรดาท่านที่ได้มาร่วมในพิธี จงมีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีประสาทปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญา
แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

๖ เมษายน ๒๕๐๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีประสาทปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ อีกวาระหนึ่ง

ตามรายงานของอธิการบดีมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า การบริหารงานของมหาวิทยาลัยในรอบปีการศึกษา ๒๕๐๔-๒๕๐๕ ได้ก้าวหน้าออกไปอีกเป็นอันมาก ทั้งในด้านการศึกษาและการก่อสร้าง ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากภายในประเทศ และองค์การประเทศต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีกมากมาย เป็นผลให้การแพทย์และการสาธารณสุขของเราเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าขอขอบใจนายกสภามหาวิทยาลัย บรรดากรรมการ ศาสตราจารย์ อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ได้สอดส่องปฏิบัติหน้าที่ด้วยดีตลอดมา ทั้งขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของทุก ๆ ฝ่ายดังกล่าวมาที่ได้ช่วยเหลือในการศึกษาวิจัย และบริการแก่ผู้เจ็บป่วยโดยทั่วกัน

สำหรับนักศึกษาซึ่งสำเร็จวิชาตามหลักสูตรแล้วนั้น ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดี และขอชมเชยในความอุตสาหะพยายามจนได้รับเกียรติ

ในวันนี้ ขอให้ทุกคนที่จะออกไปปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพของตน พึงระลึกไว้เป็นนิจถึงอุดมคติอันสูง คือการมุ่งหวังจะบำบัดทุกข์ของผู้ป่วยไข้ด้วยเมตตาจิตอารีอารอบเหนือสิ่งอื่นใด และพยายามขวนขวายหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมไว้เสมอ ความเจริญรุ่งเรืองก็จะบังเกิดแก่ตน เป็นเกียรติแก่มหาวิทยาลัยนี้ตลอดไป

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บรรดาผู้สำเร็จการศึกษา และทุก ๆ ท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือส่งเสริมกิจการของมหาวิทยาลัยนี้ จงประสบความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

พระราชทานเนื่องในพิธีประสาทปริญญาและอนุปริญญา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๐๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดีที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาและอนุปริญญาของมหาวิทยาลัยในวันนี้ ขอขอบใจที่มหาวิทยาลัยได้ถวายปริญญากิตติมศักดิ์แก่พระราชินีในโอกาสนี้ด้วย

กิจการของมหาวิทยาลัยได้เจริญก้าวหน้า และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล องค์การ และบุคคลอื่น ๆ เป็นลำดับมานั้น ย่อมเป็นการแสดงอยู่ในตัวแล้วว่า มหาวิทยาลัยนี้ได้ดำเนินกิจการมาด้วยดีเพียงไรจนได้รับความสนใจของคนทั่วไป เป็นข้อที่น่าชื่นชมยินดีอย่างยิ่ง

สำหรับผู้ได้รับปริญญาบัตรในวันนี้ นับว่าได้ผ่านการศึกษา มีความรู้ในด้านการเกษตรมาเป็นอย่างดีแล้ว ขอให้ทุกคนนึกอยู่เสมอว่ากสิกรรมและเกษตรกรรมเป็นเรื่องสำคัญมาก ท่านทั้งหลายจะต้องช่วยกันค้นคว้าหาความรู้และความชำนาญให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเสมอ และพยายามส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ที่ได้ศึกษามาแก่พี่น้องกสิกรและเกษตรกรให้ได้ทราบถึงวิธีปฏิบัติอันถูกต้องตามหลักวิชาอีกด้วย จึงจะเกิดประโยชน์แก่สังคมในด้านนี้และเป็นผลดีแก่ประเทศชาติสืบไป

ข้าพเจ้าขออนุโมทนาในการที่ทางราชการ องค์การ และบุคคลได้สนับสนุนการศึกษาแก่มหาวิทยาลัยนี้เป็นลำดับมา และขออวยพรให้ท่านที่มาร่วมประชุมอยู่ ณ ที่นี้ มีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒๕ ตุลาคม ๒๕๐๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีประสาทปริญญาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในวันนี้ และมีความพอใจที่ได้ทราบจากคำแถลงของอธิการบดีว่า มหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงระบบการศึกษาขึ้นอีก เพื่อยกระดับความรู้ให้สูงขึ้น จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษาพร้อมที่จะให้คำแนะนำทั้งในด้านการศึกษา และความเป็นอยู่โดยใกล้ชิด ทั้งได้ขยายงานด้านอื่น ๆ ให้ดีและเหมาะสมยิ่งขึ้น นับว่าได้ช่วยพัฒนาการศึกษาของชาติให้ก้าวหน้าไปตามความเจริญของโลก สร้างคนให้มีสมรรถภาพและเป็นพลเมืองดี

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีต่อนักศึกษา ที่ได้อุตสาหะพากเพียรในการศึกษาจนบรรลุความสำเร็จเป็นบัณฑิตในวันนี้ และขอให้บัณฑิตทุกคนจงพยายามรักษาเกียรติของความเป็นบัณฑิตไว้ด้วยดี

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยนั้น เปรียบเหมือนดวงประทีปที่จะช่วยนำไปสู่ความเจริญในอนาคต แต่ขอเตือนว่า การประกอบกิจการงานหรือการดำเนินชีวิต จะใช้วิชาการที่ได้ศึกษามาแล้วเท่านั้น

ยังไม่เพียงพอ จำเป็นจะต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ให้ทันกับเหตุการณ์อยู่เสมอ และต้องอาศัยหลักศีลธรรมประกอบด้วย หากผู้ที่มีความรู้ดีแต่ขาดความยั้งคิด นำความรู้ไปใช้ในทางมิชอบ ก็จะเป็นภัยแก่สังคมและประเทศชาติ ความรู้กับดวงประทีปเปรียบกันได้หลายทาง ดวงประทีปเป็นไฟที่ส่องแสงเพื่อนำทางไป ถ้าใช้ไฟนี้ส่องในทางที่ถูกก็จะไปถึงจุดหมายปลายทางได้โดยสะดวกเรียบร้อย แต่ถ้าไม่ระวังไฟนั้นอาจเผาผลาญให้บ้านช่องพินาศลงได้ ความรู้เป็นแสงสว่างที่จะนำเราไปสู่ความเจริญ ถ้าไม่ระมัดระวังในการใช้ ความรู้ก็จะเป็นอันตรายเช่นเดียวกัน จะทำลายเผาผลาญบ้านเมืองให้ล่มจมได้ ฉะนั้น ขอให้ผู้เป็นบัณฑิตทุกคนจงประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ประกอบอาชีพโดยอาศัยวิชาความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมา และดำรงตนอยู่ในหลักศีลธรรมอันดีงาม เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนเองและประเทศชาติ

ข้าพเจ้าขออำนวยพรให้ทุกท่านที่มาร่วมในพิธีนี้ จงประสบความสุขสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในวันเปิดการแข่งขันกรีฑานักเรียนประจำปี

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

ข้าพเจ้ามีความพอใจ ที่ได้ฟังรายงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการว่า การกีฬานักเรียนได้เจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ ตลอดจนการกีฬาประชาชน ซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ก็ได้รับความร่วมมือจากสมาคมกีฬา และเทศบาลนครกรุงเทพเป็นอย่างดี ในปีนี้ ได้จัดส่งนักกีฬาไปแข่งขัน ณ ต่างประเทศมากขึ้น การกีฬาได้ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ ก็ด้วยความร่วมมือร่วมใจของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ข้าพเจ้าขอถือโอกาสขอบใจทั่วกัน

การกีฬานั้นสำคัญมาก นอกจากจะทำให้นักเรียนและประชาชนมีกำลังกายและอนามัยดีแล้ว ยังช่วยฝึกจิตใจให้รู้จักหน้าที่ มีความสามัคคีในหมู่คณะ ทั้งฝึกให้เกิดความกล้าหาญอดทน รู้แพ้รู้ชนะ ชาติไทยเป็นชาตินักรบมาแต่โบราณกาล ได้ชื่อว่า เป็นผู้กล้าหาญยืนหยัดต่อสู้อุปสรรคทุกอย่าง โดยไม่ยอมถอยหลัง ทั้งมีความเมตตากรุณา เห็นอกเห็นใจผู้แพ้ มีจิตใจเป็นนักกีฬาโดยแท้จริง เราทั้งหลายผู้สืบสายมาแต่บรรพบุรุษ จึงสมควรพยายามฝึกฝนตนเองให้มีความ

เข้มแข็ง ถึงพร้อมด้วยความเป็นนักกีฬา ให้สมกับที่มีเลือดเป็นนักรบ และสามารถรักษาความเป็นไทยของประเทศชาติ

บัดนี้ ถึงเวลาอันควรแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการแข่งขันกรีฑานักเรียนประจำปี ๒๕๐๕ ของกระทรวงศึกษาธิการ และขออวยพรให้ทุกคนมีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่ทหารรักษาพระองค์

ในพิธีสวนสนามเนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

๓ ธันวาคม ๒๕๐๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีตรวจพลสวนสนามของหน่วยทหารรักษาพระองค์ในวันนี้ และมีความพอใจมากที่ได้เห็นความพร้อมเพรียง ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความแข็งแรงตั้งอกตั้งใจของทหาร ขอขอบใจในคำอำนวยพรของทหารรักษาพระองค์ ที่กล่าวในโอกาสจะครบรอบวันเกิดของข้าพเจ้า ทั้งมีความชื่นชมนัก ในถ้อยคำปฏิญาณที่แสดงความภักดีแก่ประเทศชาติ

ชาติของเรารักษาความเอกราชและดำรงฐานะด้วยดีเป็นลำดับมาได้ ก็ด้วยอาศัยบรรพบุรุษของเราทั้งหลาย มีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติมาแล้ว ตามประวัติศาสตร์ของเราจะเห็นได้ว่า คราวใดที่ชาวไทยมีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อประเทศชาติแล้ว ชาติก็ได้รอดพ้นจากภัยพิบัติสู่ความสุขความเจริญ แต่คราวใดที่ขาดความสามัคคีกลมเกลียวกัน ก็ต้องประสบเคราะห์กรรมกันทั้งชาติ จนบางคราวถึงต้องสูญเสียเอกราชไป ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของเราทั้งหลายที่จะต้องร่วมแรงร่วมใจกัน

ปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด ช่วยกันรักษามรดกอันตกทอดมาถึงเรานั้นไว้ให้ดี เพื่อได้ตกทอดต่อไปยังอนุชนรุ่นหลัง เป็นการเจริญรอยตามบรรพบุรุษของเราทั้งหลาย ซึ่งได้บำเพ็ญหน้าที่มาเป็นอย่างดีแล้ว

เห็นอยู่ทั่วกันแล้วว่า ทหารนั้นมีความสำคัญแก่ชาติบ้านเมืองเพียงไร นอกจากหน้าที่โดยตรงที่จะต้องคุ้มครองป้องกันชาติบ้านเมืองจากศัตรูที่จะมีมาได้โดยพลันทันทีทุกเมื่อแล้ว กิจการที่ฝ่ายทหารดำเนินอยู่ ก็มีส่วนช่วยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศชาติอยู่เป็นอันมาก เช่นการฝึกอบรมผู้ที่เป็นทหาร ก็เป็นการฝึกอบรมพลเมืองส่วนหนึ่งให้มีความรู้ความสามารถในหน้าที่ รู้จักรักษาระเบียบวินัยเป็นพลเมืองดีนั่นเอง นอกจากนี้ในงานอื่นอีกหลายด้านของทหารเอง ก็มีส่วนเกี่ยวพันเสริมสร้างเศรษฐกิจและความเจริญของชาติอยู่ไม่น้อย จึงหวังว่า ในงานต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าได้มีการร่วมมือร่วมแรงประสานงานกันกับทุกฝ่ายให้มากแล้ว ก็ย่อมจะเป็นผลดีแก่ชาติบ้านเมืองยิ่งขึ้น

ในระยะนี้ เหตุการณ์ของโลกกำลังผันผวนอยู่มาก อาจนำความคับขันมาสู่บ้านเมืองของเราเมื่อไรก็ได้ เราจำต้องคอยระแวดระวังอยู่เสมอ ขอทุก ๆ คนและทุกฝ่ายจงมีความสามัคคีปรองดองกันให้มาก และพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด โดยเฉพาะทหารนั้น ก็ควรรักษาระเบียบวินัยให้เคร่งครัด ต้องพร้อมอยู่เสมอที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ที่จะมีมาได้ทุกเมื่อ และยิ่งเป็นทหารรักษาพระองค์ด้วยแล้ว ก็ควรประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างแก่หน่วยอื่น ๆ ในการรักษาหน้าที่ เกียรติ

และวินัยของทหาร เพื่อเพิ่มพูนความเลื่อมใสศรัทธาของชาติและประชาชนยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าขอขอบใจอีกครั้งหนึ่งในความปรารถนาดีของทหารที่มีแก่ข้าพเจ้า ขอคุณพระรัตนตรัยจงปกป้องคุ้มครองท่านทั้งปวง ให้ปราศจากโรคและภัย มีกำลังวังชาและความสามารถ ได้ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนของตนเป็นกำลังแก่ประเทศชาติสืบไปเทอญ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๕

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในวันนี้

เป็นที่น่าพอใจที่ได้ทราบว่า ตั้งแต่วิทยาลัยนี้ได้จัดตั้งมา จำนวนนิสิตและนักศึกษาได้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และได้ออกไปปฏิบัติหน้าที่เกือบจะทั่วทุกจังหวัด การที่วิทยาลัยจะเปิดสอนสาขาการศึกษาในชนบทเพิ่มขึ้นอีกสาขาหนึ่งในปีหน้า เพื่อขยายการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้นนั้น เป็นความดำริที่ชอบแล้ว

การศึกษาเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญยิ่งของมนุษย์ คนเราเมื่อเกิดมาก็ได้รับการสั่งสอนจากบิดามารดาอันเป็นความรู้เบื้องต้น เมื่อเจริญเติบโตขึ้น ก็เป็นหน้าที่ของครูอาจารย์สั่งสอนให้ได้รับวิชาความรู้สูง และอบรมจิตใจให้ถึงพร้อมด้วยคุณธรรม เพื่อจะได้เป็นพลเมืองดีของชาติสืบต่อไป งานของครูจึงเป็นงานที่สำคัญยิ่ง ท่านทั้งหลายซึ่งจะออกไปทำหน้าที่ครู จะต้องตั้งมั่นอยู่ในหลักศีลธรรม และพยายามถ่ายทอดวิชาความรู้แก่เด็กให้ดีที่สุดที่จะทำได้ นอกจากนี้ จงวางตนให้สม

กับที่เป็นครู ให้นักเรียนมีความเคารพนับถือ และเป็นที่เลื่อมใสไว้วางใจของผู้ปกครองนักเรียนอีกด้วย

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีที่ท่านสำเร็จการศึกษา ได้รับเกียรติจากวิทยาลัยแห่งนี้ หวังว่าทุกท่านจะได้บำเพ็ญตนให้สมดังคำปฏิญาณที่ได้กล่าวไว้ทุกประการ ข้าพเจ้าขออวยพรให้นิสิต นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา กับท่านที่มาชุมนุม ณ ที่นี้ มีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตร
แก่นักเรียนนายร้อย นักเรียนนายทหารแผนที่ นักเรียนนายเรือ
และนักเรียนนายเรืออากาศ ซึ่งสำเร็จการศึกษา
๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาในพิธีมอบกระบี่และปริญญาบัตร แก่นักเรียนนายร้อย นักเรียนนายทหารแผนที่ นักเรียนนายเรือ และนักเรียนนายเรืออากาศ ซึ่งสำเร็จการศึกษาอีกวาระหนึ่ง

พิธีนี้เป็นการแสดงว่า กองทัพของเราได้รับเพิ่มกำลังนายทหาร เป็นการเพิ่มพูนกำลังป้องกันประเทศให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดี ในเกียรติประวัติของบรรดานักเรียน ที่ศึกษาสำเร็จออกรับราชการเป็นนายทหารสัญญาบัตรรุ่นนี้ ขอให้ทุกคนจงนำความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษามา ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการให้บังเกิดประโยชน์ และเป็นผลดีแก่ทางราชการอย่างเต็มที่

อาชีพทางทหารถือว่าเป็นอาชีพที่ต้องเสียสละ และการที่ท่านสมัครเข้ารับราชการเป็นทหารนั้น ย่อมหมายความว่า ท่านพร้อมแล้วที่จะเสียสละทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อส่วนรวม การบำเพ็ญตนเกี่ยวกับการเสียสละ ซึ่งจะให้บังเกิดผลดีอย่างแท้จริง จะต้องอาศัยความซื่อสัตย์สุจริต

ความสามัคคี ความเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา และความมีเมตตากรุณาต่อผู้น้อยเป็นหลักปฏิบัติหน้าที่

อนึ่ง เพื่อความก้าวหน้าในชีวิตราชการ และเพื่อการเพิ่มพูนสมรรถภาพของกองทัพไทยเรา ขอจงพยายามแสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออวยพรให้นายทหารใหม่ และท่านที่มาร่วมชุมนุมในพิธีนี้ จงประสบความสุขความเจริญทั่วกัน.

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภา
นายกำธร สถิรกุล ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

๑๖ มีนาคม ๒๕๐๖